

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾

دوعا کا کلکا عیبادہ تی

بہ رہہ فکرن
تہ حسین ئیبراہیم دؤسکی

کتیب: دوعا کاکلکا عیبادہ تی
نقیسہ ر: تہ حسین دؤسکی
چاپا نیکی ۲۰۱۲

دوعا عیادہ تہ

ئہ عرابیہ کی بسیار ژ پیغہ مہری-سلاف لی بن-
کر وگوئی: ئہری خودایی مه یی نیزیکه ئہم دوعا
ژی بکہین، یان یی دویرہ ئہم گازی بکہینی؟
پیغہ مہری-سلاف لی بن- بہرسقا وی نہ دا حتا
ئہ ف ئایہ تہ ہاتیہ خواری: ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي
فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي
وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾ (البقرہ: ۱۸۶) یہ عنی:
ئہ گہر بہ نیین من پسارا من ژ تہ کر-ئہی
موحہ ممہد- تو بیژہ وان: ہندی ئہزم ئہز یی نیزیکی
وانم، ئہز د گازییا وی دئیم یی گازی من بکہت،

فَيَجَا بِلَا تَهْوَ گوهداريا من بکهن د وی تشتی دا یی
 تَهْز فهرمانی پی ل وان دکهم، وبلا باوهرییی ب من بینن،
 دا به لکی بهری وان بکهفته باشیا دین ودنایا وان^(۱).

وفهرمانا ل مه موسلمانان هاتییه کرن کو تهم
 ههردهم دوعایی بو خو ژ خودایی خو بکهین،
 وه کی خودایی مه زن د ئایه ته کی دا گوئی: ﴿وَقَالَ
 رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ
 عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ (غافر: ۶۰).

وحه تا دوعا کرنا مه یا دورست بت و مروقی
 دوعا که ری خودان خیر بت هنده ک مه سه لین
 گرنه هه نه مه دقیت ل فیری ب کورتی به حس
 ژئ بکهین:

(۱) ابن نهبی حاته م فی حه دیسی فه دگو هیزت.

۱- دوعا کرن عیادہ تہ:

لہو دقیت دوعایین مروقی ژ خودی ب تنی بن.
وگہ لہک کہس ہنہ ہزر دکھن دوعا ہما ب تنی
داخوازہ کہ مروق بو خو ژ خودی دکھت، ئە گەر
خودی ئەو داخواز بو ب جھ ئینا ئەو وی فایدہ
کر، و ئە گەر وی ئەو بو ب جھ نہ ئینا ئەو زہمہ تا
وی دبەر ئاقی دا چوو! لہو دی بینى ئیک ژ وان
پشتی دوعایہ کی دکھت دی ہمایامہ کی خو گرت،
ئە گەر بو ب جھ نہ ہات دی شعوری ب
خوسارہ تیپی کہت، وہ کی ئە گەر تو داخوازہ کی ژ
ہہ قالہ کی بکہی و ئەو ہہ قال داخوازا تہ ب جھ
نہ ئینت، قیجا تو عیجز بی و تیک بچی!!

وسەرہ کانیا قی ہزرا خەلەت ئەوہ ئەف مروقہ
ژ بیر دکھت کو دوعا عیادہ تہ، وہ کی ہەر
عیادہ تہ کی دی: نقیژی، رۆژیی، زہ کاتی.. وەتد.

ودهمی ئەو ب ڤی عیبادەتی رادبت خیر بو وی دئینه
 نفیسین، چ ئەف دو عایە بو وی ب جە بیت یان نە،
 ودهمی ئەو خو ژ ڤی عیبادەتی ددەتە پاش یان خو
 ژئی بلندتر دینت ئەو یی خو تویشی گونه هە کئی
 دکەت، گوهمی خو بدەنی ئایەتا قورئانی چ دیژت:
 ﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِيْ اَسْتَجِبْ لَكُمْ اِنَّ الَّذِيْنَ يَسْتَكْبِرُوْنَ
 عَنْ عِبَادَتِيْ سَيَدْخُلُوْنَ جَهَنَّمَ دَاخِرِيْنَ﴾ (غافر: ۶۰)

یە عنی: خودایی هەو ه گوتییە: هویـن
 دو عایان ژ من ب تنی بکەن ئەز دی د بەرسقا
 هەو ه ئیم، هندی ئەون یین خو ژ باوهری ئیناناب
 پەرستنا من ب تنی مەزنتەر لی دکەن، ئەو ب
 رەزیلی وشەرمزاری ڤە دی چنە جەهنەمی.

خودی دیژت: (دوعایی ژ من بکەن.. هندی
 ئەون یین عیبادەتی من نە کەن..)

یە عنی: ئەوی دوعایی ژ من نە کەت ئەو یی
 خو ژ عبادەتی من مەزنتەر لی دکەت،

چونکی دوعا عبادہ تہ. و ژ قی ئاشکہ راتر
 حہ دیسا پیغہ مہریہ - سلاق لی بن - ئەوا (النعمان
 بن بشیر) ژئ قہ دگوہیژت، وتیدا هاتی: (الدعاء هو
 العبادۃ) هہ ما دوعا عبادہ تہ، یہ عنی: هہر وہ کی
 ژبلی دوعایی هہ ما چو عبادہ تین دی نینن، پاشی
 پیغہ مہری - سلاق لی بن - ئەف ئایہ تہ خواند
 ئەوا بہری نوکہ مہ ئینای. وئہ گہر مہ زانی دوعا
 عبادہ تہ دو راستییین مہ زن دی بو مہ ئاشکہ را بن:
 یا ئیکئی: دەمئ ئەم دوعایہ کی دکہین بہری مہ
 بہس ل ہندی نابت کانئ ئەو تشتئ مہ دوعا ژ بہر
 کری ب جہ ہات یان نہ، ئەم دی حسیب کہین
 ئەقہ عبادہ تہ ک بوو مہ بو خودئ کری، وئہو
 عبادہ ت ہاتہ وەر گرتن، قیجا ئە گہر پشتی ہنگی
 تشتئ مہ قیای ب جہ ہات ہیشتا باشترہ، ئە گہر نہ ئەم
 د خوسارہ ت نینن.

یا دووی: دهمی ئەم دوعی دکهین ئەم دی دوعی ژ
 خودی ب تنی کهین، چونکی دوعا عیاده ته و عیادهت بو
 خودی ب تنی دئته پیشکیش کرن نه بوو چو مه خلوو قین دی،
 ئە گەر خو ئەو دباش بن زی،

وکانی چاوا چی نابت ئەم نغیژی بو که سه کی زی
 ژبلی خودی بکهین وهسا چی نابت ئەم دوعی ژ
 ئیکی دی ژبلی خودی بکهین، خودایی مه زن دیژت:
 ﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ (الجن: ۱۸) هندی
 مزگه فتن بو په رستنا خودی ب تنینه، قیجا هوین
 په رستنا که سی دی لی نه کهن، وهوین دوعا و په رستنی
 بو وی ب تنی لی بکهن، چونکی مزگه فتن نه هاتینه
 ئاڤا کرن بو تشته کی دی ژبلی په رستنا خودی..

۲- له زی د قه بویل کرنا دوعی دا نه که:

وله زا د قه بویل کرنا د دوعی دا ئەوه تو بیژی: من

دوعا کرن ژى به لى دوعايين من قه بويل نه بوون،

پيغه مبهـر-سلاف لى بن- ديترت: (يستجاب لأحدكم ما
لـم يعجل يقول: دعوت فلم يستجب لى) يه عنى: دوعايا
ئيك ژ هه وه دى ئيته قه بويلكرن هدى ئه وه لى
نه كهت، يترت: من دوعا كر ودوعايا من قه بويل
نه بوو^(۱).

۳- ئادايين دوعايي ب جه بينه:

دوعايي هنده ك توره وئاداب هه نه يا باش ئه وه
مروڤ پيگيريى پى بكهت ودوير نينه ئه وه پيگيري
بيته ئه گهر كو دوعايا مروڤى زويتريته قه بويلكرن،

و ژ وان توره وئادابان:

أ- دهنگى مروڤى يى نرم بت، خودى يترت: ﴿ادْعُوا
رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ (الأعراف: ۵۵)
يه عنى: هوين ب خوشكاندن وڤه شارتى قه

(۱) بوخارى وموسلم قى حه ديسى ژ نه بوو هورهيره
ڤه دگوهيزن.

دوعایان ژ خودایی خو بکهن، هندی خودییه هز
ژ وان ناکهت یین زیده گافی وته عداایی دکهن.

ب- هزرا مروّقی یا حازر بت ودلی مروّقی ل سهر بت.
ج- ونه گهر مروّقی ب ده سنقیژ ژی بت هیشتا باشتره.
د- ودهمی مروّقی دوعایی دکهت دقیت یی پشت
راست بت کو دوعایا وی دی قه بویل بت، نه کو
بیژت: ههر چهنده دوعایا من قه بویل ژی نابت
به لی دی دوعایی کهم.

ه- ویا باش نه وه مروّقی ب ناقي خودی دهست
پی بکهت، وحه مدا خودی بکهت و صلاوه تان بده ته
سهر پیغه مبهری، وپاشی وی دوعایی بکهت یا وی
دقیت.

و- چي نابت مروّقی د دوعایی دا بیژت: (إن شاء
الله) نه گهر خودی هز بکهت، ونو که نه م دینین
نه ق خه له تییه گه له ک یا به لاقه، ئیک دی بیژت:
خودی ژ ته رازی بت (إن شاء الله)، یان: بچی
به حه شتی (إن شاء الله)،

پیغهمبهر -سلاڤ لی بن- د حه‌دیسه‌ کا خو دا
 دیثرت: (لا یقل أحدکم إذا دعا: اللهم اغفر لی إن
 شئت، اللهم ارحمنی إن شئت، لیعزم المسأله فإنه لا
 مکره له) ^(۱) ئیک ژ هه‌وه‌ ده‌می دوعایی دکه‌ت بلا
 نه‌ییثرت: یا ره‌بی ئه‌ گهر تو حه‌ز که‌ی گونه‌هین ژئ
 به‌، یا ره‌بی ئه‌ گهر تو حه‌ز که‌ی ره‌حمی ب من به‌،
 بلا ئه‌و د داخوازا خو دا یی مجد بت، چونکی
 چو تشت نینه‌ کوته‌کیی ل وی بکه‌ت.و(نه‌هی) د
 قی حه‌دیس‌ی دا یا ئاشکه‌رایه‌.

ی- و ژ ئادابین دوعاییه‌ مروّف ل ده‌می
 دوعا کرنی ده‌ستین خو بلند که‌ت، وبه‌ری ده‌ستان ل
 عه‌سه‌مانی بت.

۴- خوارنا ته‌ بلا یا حه‌لال بت ئه‌گهر ته‌ بقیّت
 دوعایین ته‌ قه‌بویل بن:

(۱) بوخاری قی حه‌دیس‌ی قه‌دگوهرت.

چونکی خوارنا حەلالی د بته ئە گەرا قەبویلکرنا
 دوغایا خودانی، وپیغەمبەر -سلاف لی بن-
 دحەدیسە کا خو دا بەحسی زەلامە کی دکەت یی
 تۆزەوی وسەر قزاقژ دەستین خو بەر ب عەسمانی قە
 بلند دکەت ودیژت: یا رەبی یارەبی، وخوارنا وی یا
 حەرامە وقەخوارنا وی یا حەرامە، وجلکین وی
 دحەرامن، وگۆشتی خو ب حەرامی یی گرتی، ئەری
 چاوا دوغایا وی دی ئیتە قەبویلکرن؟^(۱)

۵- د بەرفرەهییی دا خودی ژبیر نەکە دا
 ل تەنگافییی ئەو د هەوارا تە بیّت:

پیغەمبەر -سلاف لی بن- دیژت: (من سره أن
 يستجاب له عند الكرب والشدائد فليكثر من الدعاء
 في الرخاء)

هەچی پی خو ش بت ل دەمی تەنگافییی
 دوغایین وی بینە قەبویلکرن بلال دەمی بەرفرەهییی
 گە لە ک دوغایان بکەت^(۲).

(۱) موسلم فی حەدیسێ ژێ قەدگوهیژت.

(۲) حاکم فی حەدیسێ قەدگوهیژت.

۶- وگوهی خو بدی ئیبراهیمی کوری ئه دهه می

چ دبیزت:

زانایی مه زن و ته قواداری ناقدار ئیبراهیمی کوری
ئه دهه می جاره کی چوو باژی ری به صرای، ئینا
خه لك لی کۆم بوون، وگوتنی: ئه ی ئیما! بوچی ئه م
دوعایان دکهین ودوعایین مه قه بویل نابن؟ ئیما می
گۆت: چونکی دلین هه وه ب دهه تستان دمرینه:

هه وه خودی یی نیاسی به لی هه وه حه قی وی ب
جه نه ئینایه، وهوین ب ناقی حه ژیکرنا پیغه مبه ری
دئاخشن به لی هه وه سوننه تا وی هیلایه، وهه وه قورئان
خواندیه به لی هوین کاری پی ناکه ن، وهه وه گۆت:
جه هه نه م حه قه، وهوین ژی نه ره قینه، وهه وه گۆت: مرن
حه قه، وهه وه خو بو ئاماده نه کریه، وهه وه خو ب عه یین
خه لکی قه موژیل کر وهه وه عه یین خو ژ بیرکرن، وهه وه
مریین خو قه شارتن وهه وه چو عیبه رت بو خو ژ
وه نه گرت، قیجا چاوا دوعایین هه وه بی نه قه بویلکرن!

(يا الله!)

جاره کي گوتنه مروځه کي خوديناس: فلان زانا يي
کتبه کا چيکري هزار دهليل ل سهر هه بوونا خودي
تيدا بين نينانين، نهو گر نثري وگوت: دهليله ک ب تني
يي هه ي بهسه! گوتن: نهو چ دهليله؟ وي گوت:
نه گهر جاره کي تو ل صه حرائه کي يي ب تني
بي وپي ي ته ب ته حست وتو بکه ښيه د
بيره کي دا تو نه شي ږي ده رکه ځي، وکه سه ک نه بت
ته ده ريخت، تو دي چ که ي؟ وي گوت: دي
گازي که م (يا الله)، وي خوديناسي گوت: نه ها
نهو دهليل ب تني بهسه. ب راستي نه ځ دهليله يي
ځي خوديناسي ئي شاره ت دايي ل سهر هه بوونا خودي
هر نهو دهليله يي گه له ک (مولحد و خودي نه ناس)
پي (ئيفحام) بووين يي نهو پي بهه سيين

يان هزره کي بو بکه ن، که سه کي تو دي بيني ږينا

خو ههمیی دویری خودی دبۆرینت، یان دژی
خودی دبه ته سه ری، دی بینی گاڤا کهفته
د ته نگاڤیه کی دا وهیڤییین وی ژ خه لکی ههمیی
هاتنه برین ئیکسه ر های ژ خو هه بت یان های
ژ خو نه بت دی گازی کهت:

(یا الله)، بۆچی؟

جاره کی من گو ه ل که سه کی بوو، ژ وان
که سین خو ل سه ر خودی دفن بلند دکه ن وخو ژ
ئیمانی مه زنتر دینن، ئەف سوحبه ته ل نک
هاته کرن، و ئەف پسیره هاته هلیخستن، وی
گۆت: چونکی ئەم هه ر ژ بچو یکاتی ل سه ر
باوه ریاب خودی یین هاتینه په روه رده کرن،
ومه ل زارو کینیا خو هه ر ناڤی خودی یی
گو ه لی بووی له و ده می ئیک ژ مه
ده لنگفت ژی گازی دکه ت: یا خودی،

یه عنی: ئەف گۆتنه ب په نگه کی (لا إرادی)

مروڦ ديڙت، نه ڪو وي باوهري پي هه، يان
 مه عنايه ڪ بڻ ڦي ڳوٽنا وي ل ڪ وي ب ڦو هه يه..
 و د به رسقا ڦي ڪه سي ويين وه ڪي وي دا دي بيڙم:
 (ستالين) ٽه وي ٽه م هه مي دنيا سين و د زانين ڪو ٽيڪ
 ڙ ستوينين ڪوفر وٽل ڦي بوو د سه د سالا بيستي
 زابيني دا، ڪچا وي ٽه وا چاڦين ڦو ل سهر ٽل ڦي
 ڦه ڪرين وشيري ڪوفي ههر ڙ زارو ڪينيا ڦو
 ميٽي، و د ماله ڪا وه سا دا هاتييه پهرو هره ڪرن ڪو
 رڙه ڪا ب تني ڙي ناڦي خودي لي نه ٿي ته ڳوٽن،
 د بيرهاتنين ڦو دا به حسي ڦو د ڪه ڪا ڦي چاوا ڙ
 بهر ته نگاڦيه ڪا ٽه و ٽيڙا بوري بهري وي ڪه ڦته
 باوهري با خودي ووي ڙي وه ڪي ههر ڪه سه ڪي
 دي گاري ڪري: يا خودي! وٽه و ب ڦو ڙ ڦي
 چه ندي عه جي بگرتي دبت

وديڙت: ٽه ز نزانم چاوا بهري من ڪه ڦته

ئيماني هەر چهنده پرۆزه کا ب تنی ژى بهرى هنگى
 من خودی نه نیاسی بوو؟! وئه گهر کچا ستالینی
 ئه گهری نه زانت، ئەم دزانین: ﴿فَأَقْمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا
 فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ
 الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ (الروم: ۳۰) ئەف
 باوه ریا هه ئەو فطرهت و خورستییه یا خودی
 مروڤ ل سهر دای، وئهو فطرهتا خودی مروڤ ل
 سهر دای که سهك نه شیت بگوهورت، و ژ فطرهتا
 خودی یه گاڤا مروڤ که فته ته نگاڤیه کی ووی چو
 ری ل بهرانبه ری خو نه دیتن، ژ خودی پیقه تر وی
 که س نابت هه وارین خو بگه هینتی: ﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ
 فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَهًا فَلَمَّا نَجَّكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ
 الْإِنْسَانُ كَفُورًا﴾ (٢٧) أَفَأَمْسُمْ أَنْ يَخْشِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ
 عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا (٢٨) أَمْ أَمْسُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ
 فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيَغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ
 لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْهَا بِهِ تَبِيعًا (٢٩) (الإسراء: ٦٧-٦٩)

و د قی ئایه تی دا ئیشاره ته کا ئاشکه را ئاشکه را

بۆ قى مەسەلى ھەيە يا ئەم بەحس ژى دكەين،
 كافرىن مەكەھى پەرستنا (ھوبەل ولات وعوززاي)
 دكر، بەلى دەمى ئەو جارەكى ل بەحرى سويار
 ببان، و د ناڧەرە عەسمانى وئاقى دا مابان، وپپەلە كا
 دژوار ب گەمبىيا وان كەفتبا نە ھوبەل دما ل بىرا وان
 نە لات وعوززا، دوعايا وان بەس ژ خودى بوو، (يا
 الله) گازىيا وان يا ئىكانە بوو، چونكى وان د دل دا
 دزانى ئەگەر خودى نەبت كەسەك نەشىت وان ژ
 قى تەنگاڧىيى رزگار بكەت..

بەلى گرفتارىيا وان يا مەزن ئەو بوو دەمى ئەو
 تەنگاڧى د سەر وان دا دچوو وئەو دكەفتە
 بەرفرەھىيى جارەكا دى ئەو ل (ھوبەلى) خو
 دزڧرىنە ڧە! و جارى قى نموونەيا كافرىن مەكەھى
 بدە لايەكى، ھەر ئىك ژ مە ئەگەر ھەست
 ب نەخۆشىيەكى بكەت و بچتە دختۆرى،
 وپشتى دختۆر بەرى خو ددەتتى و (فەحصا) وى

دکەت، خەبەرە کێ نەخۆش بدەت، وی بی هیقی
 بکەت ویژت: ئیشا تە یا گەهشتییە حەدەدە کێ چو
 دختۆر وچو دەرمان فایدە ی ناکەن.. ئە ف مروڤە
 دئ چ کەت؟ و بەری خۆ دئ کێفە دەت؟

ئە گەر تۆ ل (طەیارە کێ) یی سویار بی وطەیارە
 پتر ژ سئ هزار گاقان یا بلند بت، وتو
 د ناڤەرا عەرد و عەسمانان دا بی، پاشی ژ نشکە کێ
 قە طەیارە بکەفە ناڤ پیلین بای و کاپتن مزگینیە کا
 نەخۆش بدەت ویژت: مو حەرر کێ طەیارئ شۆل
 ناکەت.. دئ چ کە ی، و بەری خۆ دئ کێفە دە ی؟

ئە گەر تۆ د چە پەری شەری دا بی و شەری گەرم
 بت، وتو هەند بەری خۆ بدە یی فیشە ک تە نەمان،
 و چە کێ تە ژ کار کەفت، و نە یار هیدی هیدی یی ب
 نە جە ی تە قە دئیت، و د ناڤەرا تە ووی دا چەند
 گاقە کین کیم یین ماین و مرن بیتە بەر سنگی تە..
 دئ چ کە ی، و بەری خۆ دئ کێفە دە ی؟

﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ

خُلَفَاءَ الْأَرْضِ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ (النمل: ٦٢)
 وباش هزرین خو د قی ئایه تی دا بکه ن چ دبیرت:
 ﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ﴾ و (مضطر) ئەو مروڤه یی
 سه رین ریکان لی به رزه بووین، وهه می ده رگه ه ل
 به رانه ر هاتینه گرتن، بیی ئەم به ری خو بدهینی
 کانئ دینی وی مروڤی ته نگاف چیه، یان زمانی وی
 یان رهنگی وی یان بیر وباوه رین وی:

﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ﴾ هه ر ته نگافه کی هه بت
 ئە گه ر ژ دله کی صافی هه وارین خو گه هاندنی، ئەو
 دی د هه واری ئیت، ئە گه ر خو به ری هنگی ئەو
 کافر ژی بت، ما بلیسی ب خو دو عایه ک ژ خودی
 نه کر وگوتی: ﴿قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ ﴿٣٦﴾

من بهیله ساخ هه تا رۆژا قیامه تی، خودی به رسقا وی دا:

﴿قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾ ﴿٣٧﴾ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾

هه تا رۆژا ده سنی شانکری تو دی مینییه ساخ

قیجا ئە گه ر جاره کی ته دیت ده رگه ه هه می

ل بهر ته هاتنه گرتن تو قهستا وی دهرگه هی بکه یی
چو جاران ل بهرانبهر داخواز که ران نه ئیته گرتن،
ئه گهر هیقییین ته ژ خه لکی عهردی ههمیان هاتنه
برین بهری خو ب نک خودانی عهسمانی قه بلند
بکه، ئه گهر جو و جو بارین هه وه هشک بوون گازی
که ن: (یا الله)، ئه گهر ئیش د هه وه ئالیان ودختور
دهست بهردای راوهستان بیژن: (یا الله)،
مروقه کی مهرد ئه گهر تو خو هه وجه بکه ی، خو
بهاقییه ناف مالا وی، داخوازا خو ژی بکه ی، ئه و
دهست قالا ته نافه گهرینت، پا هوین چ دیژن بو
وی خودایی یی ژ هه می مهردان مهردتر؟

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۖ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ
إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ
يَرْشُدُونَ﴾ (البقره: ۱۸۶)

ئەگەر تە بقیّت دوعایا تە بیّتە قەبویلکرن

دوعا کرن ئیك ژ وان مەسەلانە یین گەلەك ژ مە
چ ب دەقی چ د دل دا گەلەك جارن
(بگروقه كیشی) ل سەر دكەن، یان -وئەز ل هەو
ناقە شیرم- هەدەك جارن مروّف دودل وحبەتی ژى
بەرانبەر رادووەست، حەدیسە كى دى گوھ لى بى
دیژت: هەچییى فلان دەمى فلان دوعایی بکەت
دوعایا وی دى ئیّتە قەبویلکرن.. ئەو دى وی
دوعایی ل وی دەمى كەت، وپشتى دەمە كى كورت
ئەگەر ئەو دوعا ب جە نەهات یا وی كرى ئەو
حبەتی بەرانبەر قى چەندى دى رادووەست،
ورەنگە كى گومانى دى بۆ وی چى بت! قیجا حەتا
مەسەلا دوعایی ل بەر مە یا ئاشكەرا بت، وحه تا
ئىك ژ مە بته ژ وان یین دوعایین وی دئینە قەبویلکرن
(۲۴) خال هەنە دقیت ئەم پى دئاگەھدار بین، وحه تا

گوتنا مه گه له گ چه ق و طا ژئ نه چن ئیکسه ر ئه م دئ
به حسئ وان خالان کهین:

۱- دوعا عیاده ته وه کی پیغه مبه ر -سلاق لی بن-
د حه دیسه کا خو دا دییژت، و چونکی دوعا عیاده ته
دقیت ئیک ژ مه ده می دوعایی دکه ت وه سا تی
بگه هت کو ئه وی عیاده ته کی دکه ت، وئهم هه می
دزاین کو چو عیاده ت بی ئیخلاص نائینه
قه بویلکرن، خودایی مه زن د ئایه ته کی دا دییژت:
﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾
هوین ب ئیخلاص قه دوعاییژخودی بکه ن،
وچاق ل کافران نه که ن د ریبارا وان دا، ئه گه ر
خو وان پی نه خویش بت ژئ.

و ژ ئیخلاصا د دوعا کرنی دایه مروف دوعایی ژ

که سه کئی دی نه کهت ژبلی خودی، پیغه مبه ر-سلاف
 لی بن-فرمانی ل پسمامی خو عه بدللاهی کوری
 عه بیاسی د کهت و دیژرتی: [إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ،
 وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ] ^(۱) نه گهر پسیاره ک کر تو
 ژ خودی بکه، و نه گهر ته داخوازا هاریکارییی کر
 تو ژ خودی بکه، و پیشکدار کرنا ئیکی د گهل
 خودی یان ژبلی خودی د دو عایی دا ژ لایی
 دو عاکه ری قه، نه و ئیک پیغه مبه ره ک بت یان
 صه حاییه ک یان وه لیه کئی خودی بت، نه ف کاره
 ئی خلاصی د دو عایی دا ناهیت، و خودانی خو
 به رب شرکی قه د بهت، مه عنا: نه و ئیکا هند د کهت
 دو عایا وی قه بویل نه بت.

۲- له زنه کرنا د دو عایی دا وصه برال سه ر
 کرنا دو عایی نه گهره که ژ وان نه گهرین
 دو عاپی دئینه قه بویل کرن،

(۱) ترمذی و نه حمه د قی حه دیسی قه د گوهرین.

ومه خسه د ب له زنه کرنا د دو عايي دا نه وه
 مروځ ده مي دو عايه کي دکه ت يي بينته نگ نه بت
 پشتي کرنا دو عايي ب ده مه کي کورت - گاڅا نه بينت
 هر زوي نه و تشتي وي داخواز کړي ب جه بيت-
 بي هيڅي بت، يان هتا په شيمان بت کو دو عا
 کړي، وييژت: من خو کوشت ب کرنا فلان دو عايي
 څه و خودي چ بو من نه کړ! نه څه ژبلي کو بي
 نه ده بيه د دهر حقا خودي دا، نه و رهنګه کي بي
 منه تيبه څي ژ وي، يه عني: هر وه کي نه و يي
 دييژت: ماده م خودي داخوازا من ب جه نه ټينا، من
 څي چو منه ت ب وي نينه و نه ز ټيدي چو دو عايان
 څي ناکه م! و نه و که سي ب څي رهنګي بت باوهر بيا
 وي ب خودي يا دورست نينه. نه بوو هورهيره
 دييژت: پينځه مبهري- سلاف لي بن- ګوت: [يُسْتَجَابُ
 لِأَحَدِكُمْ مَا لَمْ يَعْجَلْ، يَقُولُ: دَعَوْتُ فَلَمْ يُسْتَجَبْ لِي
]^(۱) به رسقا دو عايا ټيک ژ هه وه دي ټيته دان

(۱) ترمذي و نه حمه د څي حه ديسي څه د ګوهيژن.

هندی ئەو لەزى نه كهت بىژت: من دوعا كر ودوعايا
من قه بويل نه بوو، يه عنى: د مه سه لا دوعا كرنى دا
دقيت مروڤى باوه ريه كا مه زن ب خودى هه بت كو
ئەو دوعايا وى دى قه بويل كهت، و سه برى بكيشت
وبزانت كو قه مانا ب جههاتنا دوعايا وى بهلكى خيرا
وى تيدا بت، وپشتى هنگى دوعا - وهكى د خالا بوڤرى
دا مه گوڤى - عيابه ته كه مروڤ بو خودى دكهت ژبلى
كو داخوازه كه ئەو ژ وى دكهت، ئە گهر داخواز ب
جه نه ئيت ژى خيرا كرنا عيابه تى بو دئيه نفيسين،
ڤيجا بوڤى ئەو خو بينتهنگ بكهت؟ ته ديتيه ئيك
نڤيژه كى بكهت پاشى بىژت: يا ژ قه ستايه ئەز ئيدى
نڤيژان بكه، ئاخري نڤيژا من قه بويل نه بوويه؟
وئەوئى لەزى د كرنا دوعايى دا دكهت مه ته لا وى
مه ته لا وييه يى داره كى بچينت وئاف دهت
وسه خيڤريى لى بكهت، وهيشتا نه هاتيه بهرى
بينتهنگ بت و بىژت: ژ قه ستايه ئەز هنده زه حمه تى
پيڤه دبه م ههر چو پيڤه نائيت.. ڤيجا وى دارى بهيلىت
حه تا هشك دبت.

۳- کرنا گونه هان وبی ئه مرییا خودی گه لهك
 جاران دبه ته گه را هندی خودی دوعایا مروقی
 قه بویل نه كهت، یه عنی: گونه هه ئه و په رده یی ره شه
 یی دكه فته د ناچه را دوعایی وقه بویلكرنی دا،
 مروقه کی ئه گهر رۆژی دهه جاران تو بی ئه مرییا
 وی بکه ی، وگوتنا وی بشکینی، و د ناف را تو
 جاره کی داخوازه کی ژی بکه ی، ووی ئه و داخواز
 بو ته ب جه نه ئینا،

دقیت تو لومه ی کی بکه ی؟ خو.. کو ته بی
 ئه مرییا وی کری، یان وی.. کو داخوازا ته ب جه
 نه ئینای؟ هندهك زانایین مه یین پیشیی دگوت:
 ((ئه گهر ریكا قه بویلكرنا دوعایی ته ب گونه هان
 گرت، نه بیژه: بوچی زوی دوعایین من نایینه
 قه بویلكرن))، وئیمامی عومه ر دگوت: ((ب خو
 دویركرنا ژ گونه هان دوعا وته سییح دئینه
 قه بویلكرن)). ته رازییه كا زیده كه چه تو ژ خودی
 بخوازی ئه و هه می داخوازیین ته ب جه بینت،

وگوٽين وي هه ميان ٽول عهدي بدهي، نهري
 ئيك ژمه قئ چهندي ل سهر خو قه بويل دكهت هتال
 سهر خودي قه بويل بكهت؟

٤- پاريسي حهرام نه گهر چوو دزكي مروقي دا نهو
 ژي دبه نه گهرا هندي دوعاين وي زوي نهينه
 قه بويلكرن، پيغه مبهه -سلاف لي بن- ديئرت: [اَيُّهَا
 النَّاسُ، إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ لَا يَقْبَلُ إِلَّا طَيِّبًا، وَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَ
 بِهِ الْمُرْسَلِينَ فَقَالَ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا
 رَزَقَكُمُ وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ ءِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴾ ^(١) گهلي
 مروقان، هندي خودي يه يي پاقره وتشتي پاقر نهبت
 نهو قه بويل ناكهت، وخودي فهرمان ب وي تشتي ل
 خودان باوه ران كريبه يي وي فهرمان پي ل
 پيغه مبهه ران كري، ده مي گوتي: گهلي پيغه مبهه ران ژ
 تشتي پاقر بخون وچاكيي بكهن نهز ب كاري هه وه
 يي پرزانه، وگوت: گهلي خودان باوه ران ژ وي رزقي
 پاقر ي مه دايه هه وه بخون.

(١) موسلم قئ حه ديسي قه دگوهيزت.

پاشی پیغهمبه‌ری -سلاف لی بن- به‌حسی
 مروّقه‌کی کر سه‌فه‌را دویر دکه‌ت، یی سه‌ر قتر
 وتۆزه‌وییه، ده‌ستین خو بلند دکه‌ته عه‌سمانی: یاره‌بی
 یاره‌بی، وخورنا وی یا حه‌رامه، وقه‌خورنا وی یا
 حه‌رامه، وجلکین وی دحه‌رامن، وله‌شی وی ب حه‌رامی
 یی شین بووی، قیجا چاوا دوعایا وی دی ئیته قه‌بویلکرن؟
 وصه‌حایی پیغهمبه‌ری -سلاف لی بن- سه‌عدی کوری
 ئه‌بوو وه‌ققاصی ئه‌وی دوعایین وی ئیک وئیک قه‌بویل
 دبوون، پسیرا قی چه‌ندی ژئ هاته‌کرن وی گو‌ت:
 جاره‌کی من پاریه‌ک نه‌کریه د ده‌قی خو دا ئه‌گه‌ر من
 نه‌زانیت ئه‌و ژ کیفه‌هاتییه وچاوا هاتییه.

تشته‌کی غه‌ریبه مروّقه‌کی خوارن وقه‌خورنا وی ژ وی
 تشی حه‌لال نه‌بت یی خودی ری دایی،
 وئو جلکین د به‌ر وی د وه‌سا بن کو خودی پی نه‌خوش
 بت، و د گه‌ل هندی ژئ گا‌قا جاره‌کی دوعایه‌ک ژ
 خودی کر ودوعایا وی ب جه‌نه‌هات گازنده‌یان بکه‌ت
 وپیژت: بوچی خودی دوعایا من قه‌بویل ناکه‌ت؟

۵- دەمى مروّف دوعايە كى ژ خودى دكەت
 دقيّت ھزرا باشيى ژ خودى بكەت، ويى
 پشت راست بت كو خودى دوعايا وي دى قەبويل
 كەت، يان دى ويى كەت يا بۆ وي باش، چونكى
 شەرت نينە ب جھئنانا ويى دوعايا ئەو دكەت بۆ وي
 يا باش بت، گەلەك جاران مروّف ھزر دكەت
 تشتەك بۆ وي يى باشە، پاشى پشتى دەمە كى دى ئەو
 ب خو ليّفە دبت ودييژت: باش بوو فلان تشت بۆ من
 چى نەبووى! خودى عالمى غەيبىيە، وئەو دزانت كانى
 چ بۆ مروفي يى باشە، ئەگەر تە داخوازەك بۆ خو ژى
 كر بلا تە يەقىنە كا تمام ھەبت كو ئەو وي تشتى بۆ تە
 دى كەت يى خىرا تە تىدا بت، ئەگەر خو ب سەر قە
 وديارى چاف ئەو تشت بۆ تە يى خوش نەبت ژى، د
 ھەديسە كا قودسى دا پىغەمبەر -سلاڤ لى بن-
 دبيژت: خودى دبيژت: [اَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي]^(۱)
 ئەزى ل دويڤ ويى ھزرى يا عەبدى من ژ من دكەت.

(۱) بوخارى قى ھەديسى قەدگۆھىزىت.

هندەك مروّف هەنە بەرى دوعايى بکەن، دبیژن:
 ئەز دزانم دوعایا من قەبویل ژى نابت، بەس بلا ئەز
 ژى دى دوعايى کەم بەلکى قەبویل ببت! ئەف
 دوعایا ب قى رەنگى بت قەبویل نابت، دەمى تو
 دوعايى دکەى ژ دلە کى صافى و خودان باوهر بکە
 و بیژە: سەدا سەد دوعایا من دى قەبویل بت،
 و ئەگەر خودى وى تشتى بو من ب جە نەئىنت یى
 ئەز ژى دخوازم ژى ئەو مەعنا خیرا من تیدا نینە،
 لەو خودى ئەو تشت بو من ب جە نەئینا،
 و مسوگەر پیش وى تشتى قە ئەو تشته کى باشتردى
 بو من کەت. هزرا باشیى ژ خودى بکە، دا باشى
 بیته ریکا تە، ونەبیژە: ئەز مروّفە کى خرابم
 دوعایا من قەبویل نابت، خودى دوعایا ئبلیسى
 بو ب جە ئینا!

٦- حارزبوونا دلى وهشیارییا وى ل دەمى کرنا
 دوعايى ژ ئەگەرین قەبویلکرنا دوعایینە،

پیغهمبه ری - سلاف لی بن - دیبژت: [وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
 لَا يَسْتَجِيبُ دُعَاءَ مَنْ قَلْبٍ غَافِلٍ لَاهٍ] ^(۱) وهوین بزائن
 کو خودی به رسقا وی دوعایی نادهت یا ژ دله کی
 غافل وموژیل دهرکهفت. هندهك کهس هه نه ده می
 دوعایی دکه ن دلین وان ژ وی گوتنا ئه و دیبژن دبی
 ئاگه هن وموژیلن، ودبت ههر ئه و نه زائن کانی ئه و
 چ دیبژن ژی، ئه ف دوعایا هوسا بت زوی ب
 زوی نائیته قه بویلکرن، دقیت دل یی هشیار
 بت وبزانت کانی ئه زمان چ دیبژت.

۷- ته عدا یی د دوعا کرنی دا نه که، دا دوعایا ته
 قه بویل بت، وته عدا یی کرنا د دوعایی دا ئه وه
 مروّف تشته کی نه یی مه عقوول بخوازت، یان
 داخوازا تشته کی بکهت بو وی یی دورست نه بت
 یان یی حه رام بت، یان دوعایی ژ ئیکی دی ژبلی
 خودی بکهت،

(۱) ترمذی و نه حمه د قی حه دیسی قه دگو هیزن.

خودایی مه زن دبیرت: ﴿ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ (الأعراف: ۵۵) گه لی خودان
 باوهران هوین ب خوْشکاندن قه ئاشکهرا
 وقه شارتی دوعا ژ خودایی خوْ بکهن. هندی
 خودییه هه ز ژ وان ناکهت یین زیده گاقییی دکهن.

۸- فه رمانکرنا ب باشییی وپاشقه برنا ژ خرابییی
 ئه و اب عه ره بی دبیرنی: (الأمر بالمعروف والنهی عن
 المنکر) ژ لایی مروقی قه ئه گه ره که ژ ئه گه ریڼ
 قه بویلکرنا دوعایین وی،

یه عنی: ئه گه ر ته بقیت دوعایا ته بیته
 قه بویلکرن تو فه رمانا ب باشییی ل خه لکی بکه،
 بهرئ وان بده ته کاری باش ورپکا خیرئ نیشا وان
 بده، وئه گه ر ته دیت ئیک ژ وان یی کاره کی
 خراب دکهت وی ژئ بده پاش وئه گه ر تو بشیی
 نه هیله ئه و وی خرابییی بکهت،

پیغهمبر-سلاف لی بن-دیثرت: [وَالَّذِي نَفْسِي
 بِيَدِهِ لَتَأْمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ أَوِ
 لِيُوشَكَنَّ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عِقَابًا مِنْهُ ثُمَّ تَدْعُوهُ
 فَلَا يَسْتَجَابُ لَكُمْ]^(۱) یه عنی: ئەز ب وی که مه یی
 نه فسا من د دهستی دا یان فه رمانا ب باشیی
 وپاشقه لیدانا ژ خرابیی هوین دی کهن یان نیزی که
 خودی عقووبه یه کی ب سهر هه وه دا بهنیرت، پاشی
 هوین دی دو عایا ژ وی کهن وئو دو عایا هه وه
 قه بویل ناکه ت.

مه عنا: ژ ئەنجامین هیلانا ئەمری ب باشیی
 ونه هیا ژ خرابیی ئەوه خودی ده رگه هین
 قه بویل کرنا دو عایی ل بهر وان که سان دگرت یی قی
 کاری بکه ن.

۹- ژ ئادایین دو عایی وئو گهرین قه بویل بوونا وی
 ئەوه ده می مروف دو عایه کی ژ خودی دکه ت ب
 ناقی خودی ده ست پی بکه ت،

(۱) ترمذی وئو حمەد قی حەدیسێ قەد گوھێزن.

پاشی حەمد وسەنایا خودی بکەت، وصلاوەتان
بدەتە سەر پیغەمبەری، و د دوێف دا وی دوعلایی
بکەت یا وی دقیت.

۱۰- هەر وەسا ژ ئادابین دوعلاییە مروّف ل دەمی
کرنا دوعلایی یی پاقر و بژوین بت، وی ب
دەسنقیژ بت، مە گوّت: ئەقە ژ ئادابانە، یەعنی: یا
باش ئەو، نە کو شەرتی دوعلایی یە.. و دوعا
عیادەتە ویا باش ئەو مروّفی عیادەتی بکەت یی
ب دەسنقیژ بت.

۱۱- دیسا بەریخودانا قیبلای ژ ئاداب و تۆرەیین
دوعلاییە، وەندی ئەو دوعا ئەو بت یا د قورئانی
وسوننەتی دا هاتی باشتەر، چونکی پتر بەرەکەت
و خیر د وان دوعلایان دا هەیه، و ئەقەر مروّف وان
نەزانت دورستە هەر دوعلایە کا وی بقیّت و ب هەر
زمانەکی بزانت بکەت، یا گرنگ ئەو دوعلایە کا
پاقر بت، و پەیقین وی د تازە بن.

۱۲- خوشکاندنا د کرنا دوعایې دا، وئعترافکرنا
 ب بیزاری وهه ژاری وته خسیریا خودانی ئیک ژ
 ئە گهرین قه بویلکرنا دوعاییه، وهسا دوعایې نه که
 وه کی مروځه کي به طران وبی منهت ودفن بلند، خو
 بو خودی بشکینه، وئعترافی بو وی بکه کو بی
 وی ته چو ری نینن وته کهسهک نینه د هه وارا ته
 بیت، ئعترافی ب هه وجهی وگونه هکاریا خو
 بکه وهیثیا ته بلا ژ رهحم ودلوقانیا وی بت.

۱۳- هندهک دهم وهندهک حال هه نه دوعا تیدا ب
 خیرترن ژ دهم و حالین دی، وه کی ل دویماهیا
 شهقی، ل هه یقا ره مه زانی، ل دهمی فتاره کرنی، ل
 شهقا ب قه در، ل روژا ئه یینی، د ناقبه را بانگی
 وقامه تی دا، ل دهمی چوونا سوجدی د نقیژی دا، ل
 دویماهیا نقیژی، ل سه فهری، دهمی باران دئیت..
 وهتد ژ وان دهم و حاله تان یین د حه دیسین دورست
 دا هاتی کو ب خیرن،

فَيَجَا يَا بَاش تَهْوَه مَرَوْف دوعايي ل وان دهمان بکەت،
 ومهنا وي تَهْو نينه مَرَوْف بهس ل فان دهما دوعايي
 بکەت، بهلي ل فان دهمان دوعا کرن باشتره.

١٤- هه ر وهسا ده مي تهنگافي زيده دبت وييش د
 خوداني دئاليين، يان زولم وزورداري ل سهر مروفي
 دژوار دبت، مَرَوْف في حاله تي ئستغلال بکەت
 ودوعايي ژ دله کي صافي بکەت، يا بهرهرز تَهْوَه
 دوعا بيته قه بويلکرن، پيغه مبه ر -سلاف لي
 بن- به حسي دوعايين هنده ک ژ وان کهسان
 دکەت يين خودي دوعايين وان قه بويل دکەت
 وديئرت: [وَدَعَوَةُ الْمَظْلُومِ يَرْفَعُهَا اللَّهُ فَوْقَ الْغَمَامِ
 يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَفْتَحُ لَهَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ، وَيَقُولُ الرَّبُّ عَزَّ
 وَجَلَّ: بَعِزَّتِي لِأَنْصُرَنَّكَ وَلَوْ بَعْدَ حِينٍ]^(١) ودوعايا
 مروفي زولم لي هاتيه کرن، رۆژا قيامه تي خودي وي
 رادکەته سهر عه وران ودهر گه يين عه سماني بو قه دکەت،

(١) نه حمه د في حه ديسي قه دگو هيزت.

ودبیژت: ئەز ب عززت ومهزنییا خو کهمه ئەز
دی ته ب سهرئیکم ئە گهر خو پشتی دهمه کی دی
ژی بت.

۱۵- د حه دیسه کا خو دا پیغه مبهه - سلاف لی بن-
دیژت: [إن الله تعالى حيي كريم يستحي إذا رفع
الرجل إليه يديه أن يردهما صفرا خائبين]^(۱)

هندی خودایی پاک وبلنده یی شهرمین ومهرده،
شهرم دکهت ئە گهر زهلامی ههردو دهستین خو ب
نک وی قه بلند کرن ئەو وان خالی بزقړینته قه. قیجا
دهمی تو دو عایی دکهی دهستین خو ب نک وی قه
بلند بکه، وبلا ته یه قین ههبت (ئوئ مهرد) چو
داخواز کهران دهست خالی ژ بهر ده رگههی خو
نازقړینت، قیجا پا تو بو خودی چ دیژتی مهردی ژ
هه مییان مهردتر؟

(۱) سیوطی د الجامع الصغیر دا ژ سهلمانی قه دگوهرت.

۱۶۔ تہ گہر تہ قیا دوعایہ کئی بکہی وحتا دوعایا
تہ زوی بیتہ قہبویلکرن بہری دوعایا خو تو
کارہ کئی باش بکہ، وہ کی: کرنا نفیثی، گرتنا
پروژیی، دانا صہدہ قہیہ کئی، ہاریکاریا مروّ قہ کئی
پیٹفی، نہ خشاندا گرثرینہ کئی ل سہر دیمی
ئیتیمہ کی یان ہہ ژارہ کی، پشتی فی کاری ئیکسہر
ہہ وارا خو بگہہینہ خودی، ہنگی دی بینی خودی
بی نیزیکی تہیہ.

۱۷- دەمى تو دو عايى دكهى (موحاوہلى) بكه
دەنگى تە يى نزم بت، چونكى د دو عايى دا تو
يى د گەل خودى دئاخشى، وبى ئەدەبىيە مروڤ ب
دەنگە كى بلند مەزنە كى بئاخىقت، خودى يى
نيزىكى تە يە وگوھ ل تە ھە يە ئە گەر خو دەنگى
تە ب سەر نە كەقت ژى، وبلا ئارمانجا تە ئە و نە بت
خەلكى گوھ ل دەعا يا تە بىت، دا بىژن: ئەقى فلان
دوعا كر.. زاهدى مەزن (بشر الحافى) شەقە كى يى
ب تنى ل مزگەفتى، سەرى خو دانا سوجدى

و د سوجدی دا ئەف دوایه کر وگۆت: ((یا ره‌ب‌ی
 ئەز دوای‌ی ژ ته دکه‌م وتو ی‌ی ل سهر عهرشی خۆ
 کو تو وه ل من بکه‌ی ئەز پتر هه‌ز ژ فه‌قیری‌ی
 بکه‌م ژ زه‌نگینی‌ی، یا ره‌ب‌ی ئەز دوای‌ی ژ ته دکه‌م
 وتو ی‌ی ل سهر عهرشی خۆ کو تو وه ل من بکه‌ی
 ئەز پتر هه‌ز ژ فه‌شارتی بکه‌م ژ هندی کو ب نا‌ف
 وده‌نگ بکه‌قم، یا ره‌ب‌ی ئەز دوای‌ی ژ ته دکه‌م وتو
 ی‌ی ل سهر عهرشی خۆ کو تو وه ل من نه‌که‌ی ئەز
 ئەقینا ئ‌یک‌ی دی ب سهر یا ته بی‌خ‌م)) هه‌قاله‌کی وی
 گو‌ه‌ ل ده‌نگ‌ی و بوو، گر‌ه‌ گری (ب‌ش‌ر) پ‌ی‌ی هه‌سیا
 کو مرو‌فه‌کی حازره وده‌نگ‌ی وی چووی‌ی، ئ‌ینا
 گۆت: ((یا ره‌ب‌ی تو زانی وتو ی‌ی ل سهر عه‌شی خۆ
 کو ئە‌گه‌ر من زانی‌یا ئە‌قی گو‌ه‌ ل ده‌نگ‌ی من هه‌یه
 من ئە‌ف تشته نه‌ دکر)) یه‌عنی: ئە‌گه‌ر من زانی‌یا
 که‌سه‌کی دی گو‌ه‌ ل من هه‌یه من ده‌نگ‌ی خۆ هند
 بلند نه‌دکر کو وی گو‌ه‌ ل ده‌نگ‌ی من بیت.

بو‌چی؟

چونکی مخابن هندهك كه سین ههین خو د
 دوعا کرنی ژی دا ریمه تیپی دکهن وهسا خو نیشا
 خه لکی ددهن کو ئه و دزاهد و ب ته قوانه، گو تین
 چیکری ووه رماندی د دوعایین خو دا دیتن، دا
 خه لك مه دحین وان بکهن!

۱۸- ب نافین خودی هه وارین خو بگه هینی، ئه و

دی د هه وارا ته ئیت، خودایی مه زن دیتن: ﴿وَلِلّٰهِ
 الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰی فَادْعُوْهُ بِهَا وَذَرُوْا الَّذِیْنَ یُلْحِدُوْنَ فِیْ اَسْمَآئِهِۦ سَیْجَرُوْنَ مَا
 کَاٰوْا یَعْمَلُوْنَ﴾ (الأعراف: ۱۸۰) خودایی پاک و بلند
 باشناق هه نه، فیجا تشتی هه وه بقیت هوین ب
 باشناقین وی داخوای ژی بکهن.

وباشناقین خودی هندی دگه هینن کو ئه و
 خودانی جوود وکه ره م و مه ردینییی، گونه ه ژیر
 ودلوقان و میهره بانه.. ب ره حا وی هیقیی ژی بکه،
 ئه و ره حا خو ژ ته نابرت.

۱۹- ده می تو دوعایه کی بو خو دکهی باشتین
 کاری ته کری یی تو هزر دکهی پتر ئیخلاص تیدا
 هه بوویه ل بیرا خو بینه قه و (ته وه سسولی) پی ل
 نك خودی بکه، یه عنی: ژ خودی بخوازه کو بو
 خاترا وی کاری ته یی باش ئه وی ته بو وی کری
 قی دوعایا ته بو ته ب جه یینت، خودایی مه زن
 دیثرت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
 وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (المائدة: ۳۵)
 گه لی ئه وی باوه ری ئینای ژ خودی بترسن، و ب
 کاری ئه و ژی رازی بیت هوین خو نیزیکی وی
 بکه ن، وجیهادی د ریکا وی دا بکه ن، دا هوین ب
 چوونا به حه شتا وی ب سهر بکه فن.

وپیغه مبه ر -سلاف لی بن- د حه دیسه کا خو دا
 ئاشکه را دکه ت کو جاره کی سی مروف چوونه
 شکه فتی و خودی وه سا ته قدیر کر ده ری شکه فتی ل
 وان هاته گرتن، ئینا ههر ئیکی (ته وه سسول) ب
 باشتین کاری خو ل نك خودی کر،

وهیڅی ژ خودی خواست کو سه را وی کاری
خودی وان ژ قی ته نگا قی پی رزگار که ت.. و ژ بهر
قی چه ندی خودی نه و رزگار کرن و دهری شکه فتی
جاره کا دی ل وان قه بوو.

۲۰- خودی چه ز ژ (ئلحاحا) د دوعایی دا دکه ت،
یه عنی: مروّف دوعایی خو گه له ک بیژت ویژته قه،
وهه ر دوباره بکه ت، و د که فن دا یا هاتیبه گو تن:
نه وی گه له ک دهری بقوت نیزی که دهر گه ه بو
قه بیت. قیجا نه بیژته: نه ف دوعایه من گه له ک
جاران گو ت ئیدی نه ز بهس دیژم، ئلحاحا د
دوعایی دا نیشانا راستگو یی وهی قیداریا خودانییه.
۲۱- هه ر وه سا دقیت مروّف (عه زیمه تی) د

دوعایی بکه ت، و داخوازا تشتی مه زن بکه ت،
پیغه مبه ر -سلاف لی بن- دیژت: [إِذَا دَعَا أَحَدُكُمْ
فَلَا يَقُلْ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي إِنْ شِئْتَ، وَلَكِنْ لِيَعْزِمُ الْمَسْأَلَةَ،
وَلِيُعْظِمَ الرَّغْبَةَ، فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَتَعَاطَمُهُ شَيْءٌ أَعْطَاهُ]^(۱)

(۱) بوخاری وموسلم قه دگو هیزن.

ئەگەر ئېڭىڭ ئۆزىگە دۇعا يەك كىر بىلا نەيىزىت: يا رەببى ئەگەر تۆزەز بىكەي گونەھىن مەن ئۆزى بىلەن، بەلى بىلا يېڭى مەجىد بىت دى خواستىنا خۇدا، بىلا تىشتى مەزىن بىخوازىت، چۈنكى ھىندى خۇدەيە چۈ تىشتى لى بەر وى يېڭى مەزىن نىنە ئەو بەدەت.

ۋە ئۆزى ھەدىسى خەلەتتىا وان كەسان ئاشكەرا دىت ئەوئىن دەمى دۇعا يېڭى بۆ خۇدان بۆ كەسەكى دىكەن، دۇعا يە خۇدا دىيىزىن: (ئەن شەئە اللە) .. خۇدەي ئۆزى تە رازى بىت ئەن شەئە اللە، بىچىە بەھەشتى ئەن شەئە اللە، ئەف دۇعا يە بىقى رەنگى بىت يە دۇرست نىنە

۲۲- دەمى مەروۇف دۇعا يېڭى دىكەت يە باش ئەو ئىكەمىن جەر مەروۇف ئۆزى خۇدەست يېڭى بىكەت، دۇعا يېڭى بۆ خۇدە بۆ دەيىيىن خۇدە بىكەت، پاشى بۆ وان كەسىن ھەق لى سەر مەروۇفى ھەي، پاشى بۆ وى كەسى مەروۇفى دىقەت دۇعا يېڭى بۆ بىكەت، ھەر وەسا يە باشە مەروۇف دۇعا يېڭى بۆ وى كەسى بىكەت يېڭى چاكىيا ئوممەتتى دى چاكىيا وان دى وەكى مەزىن

وکاربدهستان وزانایان. ودوعایا ژ ههمیان باشتَر
 ونیزیکتر کو قه‌بویل ببت ئه‌وه یا تو بۆ برایه‌کئی
 خوئی موسلمان بکه‌ی یئی وی های ژ ته هه‌بت، نه
 کول نک وی تو دوعایئ بۆ بکه‌ی، یان پشتی هنگی
 بچییه نک و بیژیی: من فلان دوعا یا بۆ ته کری.
 ئه‌قئ چهندی دویر نینه تاما رومهمتیئی تیدا هه‌بت.
 و د‌حه‌دیسین دورست دا هاتییه کو ههر جاره‌کا
 مروّقی دوعایه‌ک بۆ برایه‌کئی خوئی نه حازرکر
 خودی ملیاکه‌ته‌کی دی هنیرته نک وی وهه‌چی
 دوعایا وی کر ئه‌و ملیاکه‌ت دی بیژتی: وبۆ ته
 ژی وه‌کی وی.

۲۳- ل وان جهین مروّقین چاک و صالح لی کۆم
 دبن رومینه خواری، و ل دیوان ومه‌جلسین وان
 به‌رهه‌ف بیه، دا ب به‌ره‌که‌تا مه‌جلسا وان ره‌حم ب
 ته بیته‌برن ودوعایین ته بینه قه‌بویلکرن، و د
 حه‌دیه‌کا دورست دا هاتییه کو ئه‌و که‌سین ل
 (مه‌جلسا ذکر) رومینه خواری

خودی دبیژته ملیاکه تین خو: هوین شاهد بن کو
 من ئەو غەفراندن، ئینا ملیاکه تهك دی بیژت: فلان
 کەس ژى یی د ناڤ وان دا وهه ما ئەو بو
 هه و جه ییه کا خو یی هاتییه نك وان، خودی دی
 بیژتی: ئەو ئەون یین هەر کەسه کی ل نك وان
 روینت بهخت رهش نهبت^(۱).

فیجا هه ڤالینیا باشان بکه، دا ژ وان ییه هژمارتن، و د گەل
 وان روینه دا رهحم ب ته ییته برن، و بییه ژ وان کەسان یین
 دو عایین وان قەبویل دبن.

۲۴- گاڤا ته دو عایهك كر و دو عایا ته ل بهر چاف
 نه هاته قەبویل کرن، یه عنی ئەو تشت بو ته ب جه
 نه هات یی ته داخواز کری، تو هزر نه که زهحمه تا ته ب
 بهر ئاقی دا چوو، هەر وهسا هزر نه که تو مروڤه کی نه
 یی چاکی لهو دو عایا ته قەبویل نه بوو، نه.. تو ل وی
 باوه ری به کو ئەڤه عیاده تهك بوو ته بو خودی کری
 و خودی عیاده تی ته قەبویل کرییه، و ب جه نه ئینا وی

(۱) بوخاری و موسلم و نهحمه د ڤه د گوهیزن.
 ۴۶

تشتی ییّ ته داخوازکری تو نزانى بهلکى فایدى ته تیدا
 نهبت، یان بهلکى بهرانبه ر وی تشتی ته داخوازکری
 خودی بهلایهك ژ ته دویرکربت، ههر وهسا بهری خوّ بده
 خوّ بهلکى ته تشته کى وهسا کربت بېته مانع بو
 قه بویلکرنا دوعایین ته.. و د ههمى حاله تان دا تو بزانه
 کو بهرانبه ر دوعایا ته ل ئاخره تی گونه هیّن ته دى ئینه
 ژیېرن وخیر بو ته ئینه نقیسین.

دوعایا یوونسی

سلاف لی بن

قورئانا پیروژ دهمی سهرهاتییا یوونس پیغه مبهری
-سلاف لی بن- دکهت پشتی ئەو ژ ملله تی خو
بیهنهنگ بووی، و ژ کهریین وان دا لهز کری
وبهری خودی فهرمانی لی بکهت ئەو ژ ناف وان
دهرکهفتی.. وقهستا لایی دهریایی کری، وپشتی
سهرهاتییه کا درێژ خه لکی وی گهمیی یا ئەو تیدا
بریار دا وی بهافینه د دهریایی دا دهمی سی جارن
پشک کهفتیه سهر وی، ئەو هاته هافیتن د زکی
دهریایی دا، وحهز کرنا خودی پیک هات ل وی دهمی
نههنگهک دهقی خو بو وی قه کهت وبو دهمهکی
خودی پی دزانت هنافیت خو بو بکهته گرتیخانه،

قورئان حالى وى د وى دەمى دا بۆ مە تەصوير
 دكەت، ودييژت: ﴿وَإِذَا النُّورُ إِذْ ذَهَبَ مُغَضِّبًا فَظَنَّا أَنْ لَنْ
 نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنَّا
 كُنَّا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾﴾ (الانبيا: ٨٧).

دقى دنيايى دا يا ئەم تيدا دژين گەلەك (سەبەب)
 و (موسەبەب) ھەنە، يەنى: گەلەك تشت ھەنە
 خودى يىن كرينە ئەگەر بۆ پەيدا بونا ھندەك
 تشتين دى، ئيك ژ وان گاڤا ھات يى دى د دويڤ دا
 دئيت، بەرى خۆ بدى:

ئاگر دبتە ئەگەر سۆتنى، ئاف دبتە ئەگەر
 خەندقاندنى، ليدان دبتە ئەگەر ئيشانى.. وحەتا
 دويماھيى، بەلى دەمى ئەم وى پەيوەنديى ل
 بيرا خۆ دئينەڤە يا كو د ناڤەرا (سەبەبى
 وموسەبەبى) دا ھەى، دڤيت ژ بير نەكەين كو ئەڤ
 پەيوەنديە پەيوەنديە كا (وہضعى) يە، يەنى:
 تشتە كە خودى د ناڤەرا ھەردووان دا دانای،

وئەو خودايى شىاى تشتەكى بۆ ئىككى دى بىكەتە
 ئەگەر، ل بەر وى ئاسى نابت قى ئەگەرى چى گاڤا
 وى قيا -بۆ حىكمەتەكا ئەو پى دزانت- راوہستىنت،
 قىجا چ ئەنجام بى ئەگەر پەيدا بىت، يان ئەگەر
 بىت وئەنجام د دويڧ دا نەئىت، ھەبوونا بچويكى
 ئەگەر ئەنجامى گەھشتنا ژن ومىران بت، بىي
 ھەبوونا قى ئەگەرى خودى عىسا-سلاڧ لى بن- دا،
 وئاگر ئەگەر ئەگەر سۆتنى بت، ئىبراھىم ھاتە
 ھاڧىتن د ناڧ ئاگرى دا ونە ھاتەسۆتن.. مەعنا: ژىك
 قەقەتاندنا ئەگەر وئەنجامى ل بەر خودى كارەكى
 ب زەحمەت نىنە.

زكى حويتى، جھى كو دڧيا يوونس لى مربا،
 خودى بۆ وى كرە جھى پاراستنى، لەشى يوونسى ل
 سەر قى نەھنگى حەرام كر و (ئىلھامەكا) وەسا
 دايى كو ئەو نەخوشىيى نەگەھىنتى ﴿وَمَا يَعْلَمُ جُودَ رَبِّكَ
 إِلَّا هُوَ﴾ (المدر: ۳۱).

د ناف سى تاريان دا: تاريا زكى حويتى، وتاريا
 دهريايى، وتاريا شهقى، نه گهرين مادي بين
 بهرچاف همى دكهفن، جهووه كى ب ترس وسه هم
 پهيدا دبت.. يوونسي چو رى نه مان ريكه كا ب تنى
 نهبت، هه وارين خو گه هاندنه خودى: ﴿فَنَادَىٰ فِي
 الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ
 الظَّالِمِينَ﴾ (بؤ جارا ئيكى بوو د ديروكى دا
 مروقهك ل جهه كى هو سا ته سبيحا خودى بكهت:
 ﴿لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ (٧٧) نهو
 دوعا بوو يا ديروكى ژ دهقى يوونسي وهرگر تى
 وقه گيراي، ونهو دوعايه يا خودانى خو ژ
 ته نگاڅيان رزگار دكهت.

پيغه مبهـر-سلاف لى بن- ديثرث [دعوة ذي النون
 إذ هو في بطن الحوت: ﴿لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي
 كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ (٧٨) فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ
 وَكَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (٧٩) فانه لمر يدع بها مسلم ربه

في شيء قط إلا استجاب له [يه عني: ئەف دو عايا
 يوونسی د زکى حویتى دا کرى هەر موسلمانە کى
 وى بۆ خوۆ بکەت دەمى دکەفتە تەنگاڤیى خودى
 دى د بەرسقاوى ئیت^(۱).

دەمى تاريى دۆر ل يوونسی گرتى دنيا هەمى
 ئەگەر يا وى با فايدي وى نەدکر، چونكى ئەو ژ
 دنيايى هەمىيى يى دوير، گازيا وى خودى بوو
 ئەوى دنيا ب نەهنگ قە د دەستى دا، ئينا خودى ئەو
 نەهنگ بۆ وى وه کى وى غەواصا ئەمین لى کر
 يا ئەو گەهانديە کنارى تەناهيى،

ودەم پىقە نەچوو عەورین رەش قەرەڤین وديمى
 عەسمانى يى ساھى ل بەر يوونسی گەش بوو.
 د بەحراقى دنيايا بەرفرەه دا، و د ناڤ بەرپەرین
 تارييا پاشەرۆژا ب ترس دا، دەمى نەفسا مە دبتە ئەو
 نەهنگى کریت يى وژدانى دادعویرت..
 دەمى موصیبەتین دنيايى دۆرى ل مە دگرن،

(۱) ئەحمەد و ترمذى ونەسائى ژ (سەعدى کورئ ئەبوو
 وهققاصى) قەدگۆھیزن.

بلا دوعایا مه وه کی یا یوونسی بت دا ئەم ژ ی وه کی
بگه هینه کناری ته ناهیی، دا شه قا مه یا تاری بته
ئه لنده کا گهش وته نا، دا نه فسا مه بته ئەو غه واصل
ئه مین یا مه ژ به حرا قی دنیایی ب سلامه تی دهرباس
دکه ت..

یا ره بی تو مه ژ تاریا نه فسی وشه هوه تی و دنیایی
رزگار بکه ی، و مه بگه هینییه کناری ته ناهیی.

ئەو دوعايىن ئىكسەر قەبويل بووين

ژ دوعايىن صەحابيان:

* ئېن جوبەير دىيىرت: ل سەر زەمانى عومەرى
جارەكى ھىشكاتى پەيدا بوو، وباران نەبارىن، ئىنا
عومەر د گەل خەلكى دەر كەفتە نقيژا بارانى، وئەو د
ناق وان دا رابوو ودوعاكرن، وھىشتا عومەر ژ
جھى خو نەچووى، باران ھات.. وپشتى ھەيامەكى
ھندەك ئەعراپى ھاتنە مەدىنى، وگوۋتنە عومەرى:
ئەى ئەمىرلومئىن! ل فلان پوژى، ل فلان دەمى، ئەم
د فلان نھالى دا بووين، مە دىت ھندەك عەور
قېككەفتن و دەنگەك ھاتە مە دگوۋت: ئەقە ئەم د
ھەوارا تە ھاتىن بابى حەفصى!

* بوخاری د صەحیحا خو دا ژ جابری کوری
 سەمورە ی قەدگوهیژت، دیژت: ھندەك ژ خەلکی
 کووفە ھاتنە نك عومەری گازندە ژ سەعدی کوری
 ئەبوو وەققاصی کرن، وگوژن: ئەو نزانە باش
 نژیژی ل بەرا مە بکەت، ئینا عومەری ھنارتە ب
 دویش سەعدی را، وپسارای قی چەندی ژی کر،
 سەعدی رەنگی نژیژا خو بو عومەری قەگیرا
 وگوژت: ئەز وەکی پیغەمبەری -سلاف لی بن- نژیژی
 دکەم، عومەری گوژی: بابی ئیسحاقی، ئەز باوەر ژ
 تە دکەم، پاشی عومەری ھندەك مروژ ھنارتە
 کووفە دا پسارای سەعدی ژ خەلکی کووفە بکەن،
 وەچی جەیی ئەو چووبانی، خەلکی مەدحین وی
 کرن، وگوژن: مە ژ قەنجیی زیدەتر چو ژ وی
 نەدیتیە، ل جەھ کی زەلامەك رابوو قە وگوژت: ما دەم
 ھەوە پسارای وی ژ مە کر، ب خودی ئەو
 عەدالەتی د ناڤەرا مە دا ناکەت،

ومالی ب دادی لیکه ناکهت، وسهریا بو
 جیهادی دهرنایخت.. ئینا سهعدی گوت: یا ره‌بی،
 نه‌گه ره‌ف مروقه یی دره‌وین بت، تو وی کوره
 بکه، وفه‌قیریا وی دریژ بکه، ووی تووشی فتنه‌یان
 بکه. ئیک ژ راوین فی سهره‌اتییی دیژت: من دیت
 نه‌و زه‌لام ده‌می یی پیر ل سهرین ریکا راده‌وستیا
 و(ته‌حه‌روش) ب جاریان کر، ئیکی گوتی: تو
 وئه‌ف کاره؟ وی گوت: نه‌ز پیره‌میرکی فه‌قیر یی
 مه‌فتوونم نفرینا سهعدی یا ژ من گرتی.

* بوخاری د (تاریخ)ی دا ژ موحه‌مه‌دی کوری
 سیرینی فه‌دگوه‌یزت: دیژت: جاره‌کی نه‌ز ل
 که‌عبی بووم، من طه‌واف دکر، من زه‌لامه‌کی کوره
 دیت طه‌واف کر، ودگوت: یا ره‌بی تو گونه‌ها من
 بغه‌فرینه، وئه‌ز باوهر ناکه‌م تو بغه‌فرینی.. گوت:
 نه‌ز ژ گوتنا وی عه‌جی‌گرتی بووم، ومن گوتی:
 ما تو ژ خودی ناترسی تو فی گوتنی دیژی!

گۆت وی گۆته من: تو نزانى.. شۆلا من شۆله، من
 وهه قاله كى خو سويند خواربوو چى گاڤا عوتمان
 بېته كوشتن ئەم هندهك شهقان ل ړويى وی بدهين،
 وړوژا ئەو هاتيه كوشتن، ئەم چووينه د مالا وی
 ڤه، هېشتا سهرى وی د كوڅا ژنكا وی دا نائيلایا
 كچا ڤه رافصه ی دا بوو، هه قالى من گۆتى: كانى
 پاته ی ژ سهر ړويى وی ړاكه، وى گۆتى: بوچى؟
 گۆت: دا شهقه كى بدانمى، ئينا ژنكى گۆتى: ما تو
 زانى پېغه مبهرى خودى -سلاف لى بن- د دهر حهقا
 وی دا چ گۆتیه؟ وهندهك حهديس بو گۆتن،
 هه قالى من شهرم ژ خو كر وزږى، من گۆتى: كانى
 پاته ی ژ سهر ړاكه، وهندى وى ئەو حهديس
 بو من ژى ڤه گيران من گوھى خو نه دايى، ومن
 شهقهك ل ړويى وی دا، گاڤا ژنكى ئەف كاره ژ من
 ديتى، نفرينهك ل من كر وگۆت: خودى دهستى ته
 ههشك بكهت، وچاڤين ته كۆره بكهت،

وگونده ها ته بۆ ته نهغه فرينت. وئەز ب خودی
 کهمه هیشتا ئەز ژ دەرگه‌هی مالا وی دەرباس
 نه‌بوویم، دهستی من هه‌شک بوو، وچاقین من کۆره
 بوون، وئەز باوهر ناکه‌م خودی گونده‌ها من
 ب‌غه‌فرينت.

* به‌یه‌قی ژ ئەنه‌سی قه‌دگو‌ه‌ی‌زت، دی‌ی‌ژت جاره‌کی
 ئەم چووین سه‌را نساخه‌کی ب‌ده‌ین ل به‌ر سه‌که‌راتی
 بوو، هیشتا ئەم رانه‌بووین ئەم د له‌پین مه‌ دا هه‌شک بوو،
 مه‌ پاته‌ک ب سه‌ر دادا، وئیک ژ مه‌ ل پیره‌ ده‌یکا وی
 زق‌ری وگوتی: فلان که‌س! خودی مو‌صیبه‌تا ته‌ بۆ ته‌ ب
 خیر بن‌قیست، سه‌برئ ب‌کیشه‌. گوت: وی گوت: چ
 قه‌ومی دیار کورئ من مر؟ مه‌ گوتی: به‌لی.. ئینا وی
 ده‌ستین خو به‌ر ب خودی قه‌ بلند کرن وگوت: یا ره‌بی
 تو دزانی کو ئەزا مو‌سلمان بوویم و من هجره‌ت بۆ نک
 پی‌غه‌مه‌ری ته‌ یا کری، ب وی هی‌قیی کو تو ده‌می
 ته‌نگا‌قیان داد هه‌وارا من یی،

یا ره‌بی تو بارئ قی موصیبه‌تی ئه‌قرو ل ملین من
 نه‌که‌ی. ئه‌نه‌س دبیرت: د گاقی دا مه دیت کورئ وئ
 پاته ژ سهر چاقین خو راکر، وئهم ژ مالا وان
 ده‌رنه‌که‌فتین هه‌تا وی خوارن د گهل مه‌خواری.

* (ابن أبی الدنيا) ژ موحه‌مه‌دی کووفی قه‌دگوه‌یزت،
 دبیرت: زه‌لامه‌کی ژ (به‌نی دارم) ناقي وی زه‌ره‌یی کورئ
 شه‌ریکی ته‌میمی بوو، د گهل وی له‌شکه‌ری بوو یی
 حوسه‌ین کوشتی، ده‌می حوسه‌ینی داخو‌ازا ئاقي کری دا
 قه‌خوت، وی تیره‌ک د حوسه‌ینی وه‌رکر ل ئه‌رزنکا وی دا،
 وخوینی تی هاقیت، ونه‌هیلا ئه‌و ئاقي قه‌خوت، ئینا
 حوسه‌ینی گوت: یا ره‌بی تو وی تینی که‌ی، یا ره‌بی تو
 وی تینی که‌ی.. گوت: پشتی هنگی ئیکی ل ده‌می مرنا
 وی حازر بووی گوته‌من: من دیت ئه‌وی دکره‌هه‌وار
 ودگوت: زکی من سوت، وپشتا من ژ سه‌رما دا قه‌رسی،
 وئهم مرم ژ تینا دا، قیجا مرو‌قین وی به‌فر ب زکی وی
 قه‌دنا، وسوبه‌ل پشت هل دکرئ، وئاف ب کونی ددایی
 به‌لی تینکا وی نه‌دشکه‌ست وه‌ر دگوت: ئهم مرم ژ تینا
 دا ئاقي بده‌نه‌من.. وه‌وسا ما هه‌تا په‌قی!

ژ دوعاييّن تابعيان:

* (ئەبوو نەعەيم) د (حلیة الأولیاء) دا
قەدگوهیّت، دییژت: عەطائى سولهیمی زوی ب
زوی دوعا نەدکرن.. هەقالین وی دوعا دکرن ووی
دگۆت: (ئامین)، جارە کى هەقالە کى وی هاتە گرتن،
هەندەك چوون سەرا بەدن، گۆتئى: تە داخوازەك
هەیه بۆ تە بکەین؟ وی گۆت: بەلى، ییژنە عەطائى
دوعایە کى بۆ من بکەت، بەلکى خودى قى
تەنگافیى ژ سەر من ڕاکەت، وان گۆتئى: باشە..
صالحى موررى دییژت: من گۆتە عەطائى: ما تە
نەقیت خودى تە ژ تەنگافیى خەلاس بکەت؟

وی گۆت: بەلى، من گۆتئى: پا فلان هەقالى تە یى
هاتیە گرتن، وئەو حەز دکەت تو دوعایە کى بۆ
بکەى کو خودى وی خەلاس بکەت.. گۆت: من
دیت وی دەستین خۆ بلندکرن وکرە گری وگۆت:

يا رهبي هيشتا مه داخوازا خو نه كرى تو دزاني
كانى مه چ دقيت، يا رهبي تو داخوازا مه ب جه
بينه. صالح ديترت: ب خودى هيشتا ئهم ژ ديوانا
خو رانه بووين مه ديت ئه و زه لام ب ژور كهفت.

* موحه ممه دى كورى سويدي فهرى، ديترت:
جاره كى ل مه دينى بوو هسكاكى و باران قه تعه بوون،
وخه لك كهفته ته نگاقييه كا مه زن، زه لامه كى
سه قهت هه بوو، هه ردهم ل مزگه فتا پيغه مبه رى بوو
-سلاف لى بن- عبادت دكر، جاره كى من ئه و ل
مزگه فتى ديت بىي ئه و من بينت، وى دو ركاعه تين
كورت كرن، پاشى ده ستين خو بلند كرن و گوټ:

يا رهبي، ئه ز ته دده مه سويندى كو تو قى گاقي
بارانى ل مه ببارينى، ئه ف دو عايه ب تنى وى دگوټ
و دوباره دكر، من ديت عه و ران خو لىك دان،
و بارانه كا وه سا بوش هات خه لك ژ له هيان ترسيان،
گاڤا دهنگى خه لكى ب قيرى وهه واران رابووى،

وی گۆت: یا ره‌ببی، ئە‌گەر تو بزانی ئە‌قە تیرا وان
هه‌یه تو بارانی قه‌تعه که.. من هند دیت باران
راوه‌ستییا. من گۆت: لازمه ئە‌ز قی مرۆقی بنیاسم،
ئینا ئە‌ز د دویش وی دا چووم هه‌تا من زانی ئە‌و
چوو د کێژ خانی قه‌، ئە‌ز چوومه نك و من گۆتی:
ئە‌زی هاتیم من داخوازه‌کا ژ ته‌ هه‌ی، وی گۆت:
خیره؟ من گۆتی: ئە‌ز هه‌ز دکهم تو دو‌عایه‌کی
تایبه‌ت بۆ من بکه‌ی، وی گۆت: سبحان الله! ئیککی
وه‌کی ته‌ ئە‌ز دو‌عایی بۆ بکه‌م؟ من گۆتی: ئە‌و چیه
تو گه‌هان‌دیه‌ قی ده‌ره‌جی یا من ژ ته‌ دیتی؟

وی گۆت: وته ئە‌ز دیتم؟ من گۆتی: به‌لی! وی
گۆت: من گوهداریا وی کرد وی تشتی دا یی وی
ئە‌مر ونه‌هی پێ ل من کری، ئە‌وی ژێ داخوازا من
ب جه‌ ئینا ده‌می من پسار ژێ کری.

* عه‌لیی کورێ زه‌ید دیژت: جاره‌کی ئە‌ز ل نك
سه‌عیدی کورێ موسه‌ییی بووم، زه‌لامه‌ك د به‌ر مه‌ را
بۆری، وی گۆته‌ من: بابی هه‌سه‌نی، به‌ری خۆ بده‌ قی
زه‌لامی، گۆت: ئە‌ز د دویش دا چووم،

من دیت ئەو مروڤه که لهشی وی یی سپیه،
 وسه روچاقین وی وهسا درهشن دی بیژی ئەو
 مروڤه کی زهنجیه، گاڤا ئەز زقریم، من گوئی:
 مهسه لا قی زهلامی چیه؟ سه عیدی گوئ: جاره کی
 من دیت وی خه بهر دگوئنه طه لحه وزوبه یر وعه لی،
 من ئەو ژ قی کاری پاشقه بر، به لی وی گوهی خو
 نه دا من،

ئینا من گوئ: ئە گهر تو یی دره وین بی خودی ته ږوی
 ږهش بکهت، پشتی هنگی کولکه ک ل دیمی وی دهرکهفت،
 وپشتی هنگی هو لیها ته وه کی تو دینی.

* مالکی کورئ دیناری جاره کی ل بازاری دچوو،
 تا لی بوو ولهشی وی یی گران بوو، هنده ک شرطه د
 بهر را چوون، وئیک ژ وان قامچییه ک ل مالکی دا،
 مالکی نفرینه ک لی کر وگوئ: خودی دهستی ته
 بشکینت، ږوژا د دویش دا مالک د بازاری را دبوری،
 ئەو شرطه دیت دهستی وی یی شکهستی بوو، و ب
 ستویی وی فه یی گریډای بوو.

* وسه عیدئ کورئ جوبه یری ده مئ هیشتا یئ
 جحیل دیکله ک هه بوو، ب شه قئ بانگ ددا، ئه و ل
 دویف ده نگئ وی هشیار دبوو بو کرنا ته هه جودان،
 جاره کئ دیکلی بانگ نه دا، قئجا ئه و ژ خه و
 رانه بوو، سپیدئ وی گوت: ئه و وی دیکلی چ بوو
 شقیدئ بانگ نه دای، خودئ ده نگئ وی ببرت! پشتی
 هنگی که سئ گو ه ل وی دیکلی نه بوو بانگ دای،
 دهیکا وی گوتئ: کورئ من هشیار بی! نفرینان ل
 که سئ نه که ی!

دوعایین قورئانی

ئەقە وەرگیرانا ھندەك ژ وان دوعایانە یین کو د
ئایەتین قورئانا پیرۆز دا ھاتین، وێ گومان دوعایین
قورئانی باشتەین دوعانە.

۱- خودایی مە، مە زۆرداری ل خو کریه،
وئەگەر تو ل مە نەبۆری ودلۆقانیی ب مە
نەبە ی مسوگەر ئەم دی ژ وان بین یین بار
وێشکین خو ل دنیا ی وئاخەتی بەرزە کرین.

۲- خودایی من، ئەز خو ب تە دپاریزم کو
ئەز پسارای وی تشتی ژ تە بکەم یی من چو زانیین
پی نەهە ی، وئەگەر تو گونەھا من ژئ نەبە ی،
ودلۆقانیی ب من نەبە ی، ئەز دی ژ وان بم یین
زیان گەھاندییە خو.

۳- خودایی من، تو گونەھین من ویین دایاییین
من وھەچی خودان باوهری ییتە د مالا من قە، و بو
میرین خودان باوهر وژنین خودان باوهر ژئ ببە،

وتو ژ تېرن وزيانا ل دنيایې وئاخړه تی پېقه تر
چویې ل کافران زیډه نه که.

۴- خودایې مه، تو کریارین مه یېن چاک
ودوعایین مه ژ مه قه بویل بکه، هندی تویی تو
گوهدیرې گوتین به نیین خویې، یې پرزانی ب
حالی وان. خودایې مه، وتو مه ل سهر ئیسلامی
موکم بکه، وبکه پیگیرین ب فهرمانین خو،
وتو ژ دوونده ها مه ملله ته کی باوهریې ب ته
بیت بو خو چیکه، ومه ب سهروبه رین
په رستا خو زانا بکه، و ل گونه هیې مه بیوره،
هندي تویی تو پرتوبه وهرگر
ودلوقانکاری ب به نیین خو.

۵- خودایې من، تو من به رده وام بکه ل سهر کرنا
نقیژان ب رهنگه کی درست، وتو بکه ژ دوونده ها
من ژي هه بت یې به رده وامیې ل سهر نقیژي
بکه ت، خودایې مه، وتو دوعا وعباده تی من
قه بوویل بکه. خودایې مه، تو وان گونه هیې من یېن

کو چو مروڦ ژ کرنا وان خلاس نابن بو من وبو
دایابی من وبو ههمی خودان باوهران ژئی بیه ل وی
رؤژا مروڦ بو حسیبی و جزادانی رادبن.

۶- خودایی من، تو زانینی وتیگه هشتنی بده من،
ومن ب چاکان را بگه هینه، وتو من ووان د
به حه شتی دا پیکه کوم بکه. وتو ناف ودهنگه کی
باش وجوان بو من د ناف وان دا بهیله یین پستی من
دئین هه تا رؤژا قیامه تی. وتو من بکه ژ وان به نیین
خو یین ب میراتگری تو ل به حشتا خوش ددانی.
وتو وی رؤژی من شهر مزار نه که رؤژا مروڦ بو
حسیب و جزادانی ژ گورین خو رادبنه قه، رؤژا مال
وکور چو مفای نه گه هینه که سی، ئەو تی نه بت یی
ب دله کی ساخلم ژ کوفر و نفاق قه بیته نک ته.

۷- خودایی مه، ئەم خو ب هیقییا ته قه دهیلین،
و ئەم ب توبه کرن قه ل ته دزقرین، و رؤژا قیامه تی
زقرین بو نک ته یه. خودایی مه، تو مه نه که یه فتنه
بو ئەوین کافر بووین کو تو عه زابا خو ب سهر مه

دا بینى يان وان ل سەر مه زال كهى، قىجا كافر
بيژن: ئه گهر ئه قه ل سەر حه قىيى بان ئه ف
عه زابه ب سەر وان دا نه دهات، قىجا ئه و پتر كافر
بن، وتو ب عه فووا خو گونه هين مه قه شيره،
هندي تويى تويى زالى كه س نه شيتى، يى كاربنه جه
د گوتن و كرياتين خو دا.

۸- خودايى من تو هاريكارييا من بكه وته و فيقا
من بده كو ئه ز شو كرا وى قه نجىيى بكه م يا ته د
گهل من ودايياين من كرى، وكو ئه ز كاره كى چاك
بكه م يى تو ژى رازى، وتو ژ دلو قانيا خو من بكه
د ناف خوشييين به حه شتا خو دا د گهل به نيين خو
يين چاك يين تو ژ كارى وان رازى.

۹- خودايى من، يى پاك و پيرو ز بى، ژ ته پيڤه تر
چو خودايين حه ق نين، هندي ئه ز بووم ئه ز ژ
زورداران بووم.

۱۰- خودایى من، تو سنگى من بو من فرهه بکه،
وکارى من ل بهر من ب ساناهى بيخه، وتو ب رهحما
خو ئه زمانى من ب گوټنا رههوان بهرده ؛ دا خه لك د
گوټنا من بگههن.

۱۱- خودایى من، من زورداری ل نهفسا خو
کرییه، قیجا توفى گونههى بو من ژى بیه.

۱۲- خودایى مه، مه باوهرى ب وى کیتابى ئینا
یا ته هنارتى، ومه دویکهفتنا پیغهمبهرى ته
سلاش لى بن کرییه، قیجا تو مه بکه ژ وان یین
شاهدهی ب تهوحدی بو ته و ب
پیغهمبهرىنى بو پیغهمبهرىن ته داین.

۱۳- خودایى مه، مه خو هیلا ب هیقییا ته ب
تنى قه، ومه کارى خو هلیسارته ته، خودایى مه،
تو کافران ب سهر مه نه ییخه قیجا ئه و چهنده بو
مه بیه فتنه د دینی دا. و ب دلوقانییا خو تو مه ژ
ملله تى کافر رزگار بکه.

۱۴- خودایى مه، تو گونههين مه، وئەو
 زیدە گاڤیا ژ مه دەرکەفتى د کارى دینى مه دا
 بو مه ژى ببه، وپيین مه موکم بکه ؛ دا ئەم ژ
 شەرى دوژمنى خو نەرەڤين، ومه ب سەر وان
 بيخه يين باوهريى ب تەوحيدا تە وپيغەمبەرينيا
 پيغەمبەرين تە نهئيناى.

۱۵- خودایى مه، تو دلۆقانيه كى ژ نك
 خو بده مه، كو مه پى رابگرى، و ژ خرابيى
 پياريزى، وتورپىكا دورست يا كو مه دگههينته وى
 كارى تو هەز ژى دكهى ل بەر مه ب
 ساناهى بيخه ؛ دا ئەم بينه ژ وان سەرراستين رى ل
 بەر خو بەرزە نه كرى.

۱۶- خودایى من، ئەز خو ب تە دپاريزم ژ
 سەردابرن ووهسواسا شەيتانان، يا كو بەرى مروڤى
 ددەتە نه حەقيى و خرابكارىيى و پاشقەلیدانا ژ
 حەقيى، وئەز خو ب تە دپاريزم - خودایى
 من - كو ئەو د کاره كى ژ كارين من دا ئاماده بن.

۱۷- خودایى من، گونەهان بو من ژى بيه
ودلوڤانيى ب من بيه؛ وتو چيترين دلوڤانكارى
بو وى يى گونەه كرين، تو توبا وى قه بويل دكهى
وئەوى سەرا گونەهان عەزاب نادەى.

۱۸- خودایى مە، تو د دنيایى دا سلامەتیی
ورزقى وزانينه كا ب مفا، و كارە كى قەنج بدە مە، و
ل ئاخەرتى بە حەشتى بدە مە، و عەزابا ئاگرى ژ مە
دویر بکە.

۱۹- خودایى مە، مە گوە ل وى بوو يا تە ب
وەحى ھنارتى، ومە گوھداريا وى ھەمیی کر،
مە ھيقيە تو -ژ قەنجيا خو- ل مە ببۆرى،
چونكى تویی يى تە ئەم ب قەنجيین خو ب
خودان كرين، وزقرينا مە بو نك تە ب تنيە.

۲۰- خودایى مە، ئە گەر تشتە كى تە ل سەر مە
فەرکرى مە ژ بیرکر، يان ئە گەر ئەم خەلەت
بووین ومە تشتەك كریى تە ئەم ژى داینە پاش تول
مە نە گرە، خودایى مە، وتو بارە كى ب زەحمەت يى

ئەم نەشینی ژ وی یی ته ل گونه هکارین بهری مه
 کری ل مه نه که، خودایی مه، وتو باره کی گران ژ
 داخوازی وگرفتاریان یی ئەم نەشینی ل مه نه که،
 وتو گونه هین مه ژئ ببه، وعه یین مه قه شیره،
 وقه نجیی د گه ل مه بکه، تو خودان وسه رکاری
 مه یی، قیجا تو مه ب سهر وان بیخه یین باوهری
 ب دینی ته نه ئینای وکافری ب ئیکینیا ته کری،
 وپیغه مبه ری ته موحه ممه د سلاق لی بن دره وین
 ده ریخستی، وتو ل دنیا یی وئاخره تی مه ب سهر وان
 بیخه.

۲۱- خودایی مه یی ته منه ت ل مه کری و بهری
 مه دایه دینی خو، تو دلین مه دسه ردا نه به، و ژ
 قه نجیا خو تو دلۆقانییه کا به رفره بده مه،
 هندی تویی تو پر قه نجیی دده ی: دان وقه نجیا
 ته گه له که، هه چییی ته بقیت بی هژمار تو دده یی.

۲۲- خودایى مه ته ئەف عەرد وعەسمانە ژ
 قەستا نەئافراندينه، تو ژ وى چەندى يى پاك
 وپىروۆزى، قىجا تو عەزابا ئاگرى ژ مه دویر
 يىخە. خودایى مه، تو مه ژ ئاگرى رزگار بکە،
 چونكى هندی تویی -ئەى خودا- هەچیی تو ژ بەر
 گونەهين وى وى بیه ئاگرى ئەو ته ئەو روى
 رەش وشەرمزارکر،

وگونەهکارين زۆردار چو پشتهقان بوۆ خو نين
 کو عەزابا خودى ل رۆژا قیامەتى ژ وان پاشقە
 لى بدەن. خودایى مه، هندی ئەمین مه گوھ ل
 گازیکەرەكى بوو -کو پىغەمبەرى ته موحمەدە
 سلاق لى بن- وى مروۆف گازى دکرن دا باوەريى
 ب ته وتەوحيدا ته بينن، وکارى ب شریعەتى ته
 بکەن، ئینا ئەم د بەرسقا گازيا وى هاتین، ومە
 باوەرى ب پەياما وى ئینا، قىجا تو گونەهين مه ژى
 بیه، وعەيپين مه قەشیرە، ومە ب باشان را بگەهينە.

۲۳- خودایى مه، تو وى بده مه يا ته ل سەر
ئەزمانىن پىڤه مبه رىن خو په يمان پى دايه مه ژ
سەر که فتن و ته و فیک ور پى شادانى، و ل رۆژا رابوو نى
تو مه شه رمزار نه که، هندی توى تو یى مه ردی و تو
ل په يمانا خو يا ته دايه به نى پىن خو لیڤه نابى.

۲۴- خودایى مه، مه باوه رى ب ته ئىنايه قىجا تو
گونه هین مه بو مه قه شیره، و دلۆقانى پى ب مه به، و
تو چى ترى نى دلۆقانى کارانى.

۲۵- خودایى مه، تو مه ژ عه زابا جه هه نه مى رزگار
بکه، هندی عه زابا وى يه ب خودانى قه دنویسیت ووى
به رنادهت. هندی جه هه نه مه پى سه جهى لى ئاکنجیوون
وقه مانیه.

۲۶- خودایى من، تو به رى من بده هندی کو ئەز
سو پاسیا قه نجیا ته بکه م يا کو ته د گهل من و دایا پى ن
من کرى، و تو به رى من بده کرنا وى کارى چا ک یى تو ژى
رازى بى، و تو دوونده ها من بو من چا ک بکه، هندی ئەزم
من ژ هه مى گونه هین خو تۆ به یه، و ئەز ژ وانم یىن خو ب
ده ست ئەمر و فەرمانا ته قه به رداین.

۲۷- خودایى مه، تو گونههين مه بو مه ژى ببه،
 وگونههان بو وان برايىن مه ژى ژى ببه يىن بهرى مه
 باوهرى ئيناي وچووين، وتو كه رب ونه قيانه كى بو
 يه كى ژ خودان باوه ران نه كه د دليىن مه دا، خودايى
 مه هندی تويى تو ب به نيىن خو يى مهره بانى، وتو
 ب وان يى دلوفانكارى.

۲۸- خودايى مه، تو رو ناهييا مه بو مه پيك بينه
 حه تا ئه م ژ پرا صراگى دهرباز دين، ودچينه
 به حه شتى، وتو گونههان بو مه قه شيره، هندی تويى
 تول سهر ههر تشته كى يى خودان شيانى.

۲۹- خودايى مه، هندی ئه مين مه باوهرى ب ته
 ئينايه، ومه دويچوونا پيغه مبه رى ته موحه ممه دى
 -سلاف لى بن- كرييه، فيجا تو وان گونههين مه
 كرين بو مه ژى ببه، ومه ژ عه زابا ئاگرى
 پياريزه.

يا رهب.. يا رهب

(۱)

حهمد بو وی خودایی بن یی بهری مه دایه
حهمد ا خو، وئهم کرینه ژ وان کهسان یین ب
حهمد ا وی شوکرا قهنجیا وی دکهن، ئەو خودایی
دینی خو بو مه هلبژارتی دا بېته ریک و بهری مه
دایی، حهمدەکا وەسا ئەو بگههینه رازیوونا وی
وئەو پێ ژ مه رازی بېت.

يا رهبی حهمد بو ته بت کو ته ههيشا خو يا
پيروژ، ههيشا قورئانی، ههيشا پاڅرکرن وداقوتانا ژ
گونههان دایه مه، و ته ئەو ب سەر هه می هه یقین
دی ئیخستی ژ بهر وی بهایی زیده یی ته دایی، و ته
گرتنا وی کریه ریکهك ژ وان ریکین مه
دگههینه رازیوونا ته، يا رهبی تو ب حەقی
مه زینا خو کهیه، تو ته و فیکا مه بده د قی هه یقی دا

و د ههمی هه یقین دی بین سالی ژی دا کو ئهم
 حهرامی ته حهرام بکهین، وحه لالی ته حه لال
 بکهین، وتو هاریکاریا مه تیدا بکه کو ئهم دهست
 ودهف وچاف وگافین خو ژ بی ئهمریا ته پیاریزین،
 ووی بکهین یا رازیوونا ته تیدا ههبت، یا ره بی تو
 گو هین مه ژ له غوی، وچافین مه ژ له هوی، ودهستین
 مه زوری، وئهمانیت مه ژ زووری پیاریزه،
 وکاری مه یی بوری ویی بیت ژ مه دح وریائی دویر
 بکه، وئخلاصی ب رزقی مه بکه..

یا ره بی کا چاوا ته ته وفیقا مه دا کو ئهم د قی
 هه یقی دا -هه یقا ره مه زانی- خو ژ وی حه لالی
 بدهینه پاش یی ته تیدا حهرام کری، چونکی ته یی
 حهرام کری، وesa تو هاریکاریا مه بکه ل سهر
 پشتدان وهیلانا وان گو تن وکریاران ژی بین ته
 ل قی هه یقی وهه یقین دی ژی حهرام کرین،

يا ره بى تو مه ژ وان به ختره شان حسيب
نه كه يين بارا وان ژ رږوژيى ههما بهس ئه وه ئه و خو
برسى وتيني دكهت، رږوژيى ژ حه لالى دكهن وفتاري
ل حه رامى دكهن، ده فين وان ژ خوارنى ب رږوژينه
به لى ئه زمانين وان ژ غه بيه تى وگوتنين سه قهت
ودره وى دبی رږوژينه..

يا ره بى تو ژ كه ره ما خو ل قى هه يقى مه بكه ژ
وان عه بدین خو يين چاك يين ته بو وى قه نجیى
به ره هف كرين يا ته سۆز پى دايه وه ليين خو، ومه
هيژاى وى قه درگرتنى بكه يا ته ژقان پى دايه وان
يین له ز د طاعه تى ته دا كرى، يا ره بى ژ قه نجيا
خو يا بى به رانبهر، و ژ كه ره ما خو يا ب هه روه مه
بده د گهل وان خودان به ختان يين هه ر شه ف ل
قى هه يقى تو گه رده نين وان ژ ئاگرى ئازا دكهى،

د گهل نه مان و ب دویماهی هاتنا رږوژین قی
 هه یقی تو گونه یین مه ژی ب دویماهی بینه
 ونه هیله، دا نه و ده می دچت قریژا مه د گهل خو
 بهت، ومه ییکجار پاقر بکهت.. نه گهر مه خو تیدا
 خوار کر تو مه راست بکه، ونه گهر نه م ژ ری
 ده رکه فتین تو مه فه گهرینه راسته رییا خو، ونه گهر
 نه فس وشه یتانی تیدا ب سهر مه دا گرت تو مه ژ ری
 رزگار بکه.

یا ره بی تو رږوژین قی هه یقی ب عیباده تی
 مه بو ته تری بکه، وشه فین وی ب طاعه تی مه بو
 ته پر بکه، هاریکاریا مه بکه ل سهر گرنا رږوژین
 وی، ورا بوونا ل شه فین وی، دا ل وی رږوژا نه م ل
 بهر ده ستی ته رادینه فه رږوژین قی هه یقی شاهده یی
 ب غه فله تی ل سهر مه نه دهن، وشه فین وی
 شاهده یی ب ته خسیری ل سهر مه نه دهن.

يا رهبي مه نه كه ژ عياده تكه ريڼ ره مه زانئ
يڼ سالي هه يقه كي ب تنئ ته دنيا سن، يڼ عه بدنيا
وان بو ته و پيگيريا وان ب ئه مري ته د گه ل ب
دويمه ي هاتنا روژين قئ هه يقئ ب دويمه ي
دئيت، مه بكه ژ وان يڼ ل هه مي ده مين سالي له زي
د گوهداريا ته دا دكهن، وبه رده وامبي د طاعه تي ته
دا دكهن، ئه ي خوداني شف وروژان، خوداني
سالي هه مي.

(۲)

يا رهبي حمد بو ته بت وه كي تو يي ژ هه زي،
يي ئيكي تويي كه س به ري ته نه بوويه،
ويي دويمه يي تويي كه س پشتي ته نابت، چاف ژ
هندي دكي مترن كو ته بينن، وئ زمان ژ هندي
بيزار ترن كو وه صفا ته ب تمامي بدهن.

حەمد ھەمی بۆ تە بت، ھەر تشتە کئی ھە ی تە ب
 شیانا خو یا بی توخو یب ئافراندیە، ب مەشیئە تا تە
 ئەو بوونە خودان ھەبوون، و ب ئرا دە تا تە ئەو
 کەفتنە سەر ریکی، ب حەزکرنە تە ھەر ئیکی سەمتا
 خو زانی، و ئەو ی پاش کەفتی بیی تە نەشیئە پیش
 بکەفت، و ئەو ی پیشکەفتی بیی تە نەدشیال پاش
 بمینت.

حەمد بۆ تە بت، ھەر ئیکی رزقە کئی
 دەسنیشانکری تە یی بۆ دانای، نە کەس ھە یە بشیئە
 وی کیم بکەت، ونە ب کەسی قە دئیە وی زی دە
 بکەت.. ووە کی وی رزقی ئە جە لا ھەر ئیکی ژ وان
 تە یا دانای، ب مرنی تە ئەو ھەمی بیزارکرن،
 ھەچی رۆژا وی ھات گاقە کئی نە پیشقە دچت
 نە پاشقە، حیکمەت ھەر یا تە یە، و حیبەتی بارا
 مە یە..

یا ره‌ببی حەمد بۆ تە بت، ئە گەر تە بەرئ مە
 نەدابا هندی کو ئەم بزانیڤ حەمدا تە بکەین، ئەم
 -وەکی وان یین تە نانیاسن- دا ژ رزقئ تە خوین
 وشوکرە هەندە کین دی کەین، دا د ناڤ قەنجیین تە دا
 راین وروینین و مننە تا هەندە کین دی راکەین، قیجا
 حەمد بۆ تە بت کو تە خو ب مە دایە نیاسین،
 و حەمد بۆ تە بت کو تە بەرئ مە دایە هندی ئەم
 حەمدا تە بکەین، حەمدە کا وەسا مە هەند بلند
 بکەت کو ئەم هەژئ رازیوونا تە بین، ئەو
 رازیوونا تاریا قەبری ل بەر مە روھن بکەت،
 وریکا بە حەشتئ ل بەر مە ب ساناهی ییخت، روژا
 دلئ ساخلەم ب تنئ مفایی دگەهینتە خودانی.

یا ره‌ببی حەمد بۆ تە بت، تە هەند رزقئ حەلال
 و پاقر بۆ مە کرە قسەت کو ئەم دەرگەهئ
 هەوجەیی د ناڤه‌را خو وەر ئیکی دی دا ژبلی
 تە بگرین،

ئەمر تە ل مە کر.. دا طاعەتیی مە بجەرینی،
 ونەهی تە ل مە کر.. دا شوکرا مە بجەرینی،
 و دەمیی ئەمری تە مە ب جە نەئینای و مە خو ژ
 نەهیا تە نەدایە پاش تە لەز د عقووبا مە دا نە کر،
 و تە غەزەبا خو زوی ب سەر مە دا نەئینا، ب
 رەحما خو تە کەرەم د گەل مە کر، و ب دلۆقانی خو
 تە لیگرتنا خو پاش ئیخست، و تە دەستی قەنجیا خو
 بو مە درێژکر وریکا کەرەما خو ل بەر مە قە کر،
 قیجا چاوا ئەم حەمدا تە نە کەین؟ یان چاوا دی
 حەمدا تە کەین؟!

حەمد بو تە بت، چەند مە خو ژ ریکا تۆبی
 دویر دئێخست تە هەند ئەم نیزیك دکرین، ئەم ب
 لەز ب نك گونەهی قە دچووین و تە خو ش ئەم ب نك
 خیری قە دکیشاین، رۆژا مە قەستا بی ئەمریا تە دکر
 پەردەیی ستارەیی تە ب سەر مە دا دئینا خواری،

وئە گەر تە قىابا تو دشىاي شەرما مە د ناف عەبدىن خو
 دا بىه، گونههين مە ب نك تە قە بلند دبوون ورههما تە
 ب سەر مە دا دهاته خواري، سوننه تا خو د ئوممهتين
 بۆرى دا تە د گەل مە ب کارنه ئينا، بارى مە تە سقك كر،
 وھند دەليقەيا ليقەبوونى تە دا مە كو ئىدى كەسەك ژ مە
 چو ھىجەت نەبن ئە گەر ب لايى ھىلاكى قە چوو.

ھەمد بو تە بت، وەكى مە لائىكەتين تە يىن نيزيك
 وپىغەمبەرىن تە يىن خوشتقى ووليين تە يىن خودان قەدر
 ھەمدا تە كرى، ھەمدە كا بلندتر ژ ھەر ھەمدە كا
 ھەبت، كا چاوا خودايى مە يى بلندترە ژ ھەر
 مەخلووقە كى ھەى.. ھەمدە كا ھند بت كو جھى ھەر
 قەنجىە كا وى د گەل مە كرى بگرت، ھەمدە كا وەك
 قەنجىين وى يا بى دويماهى، ھەمدە كا بىتە ئە گەرا
 رازىبوونا وى، وړىكا غەفراندنا وى، وړىبەرا چوونا مە بو
 بە ھەشتا وى.. ھەمدە كا ئەم پى ژ وەلین وى يىن
 بەختە وەر يىنە ھژمارتن، و ژ بەخت رەشىن سەرداچووى
 يىنە قافارتن.

حەمد بو وی خودایی بن یی مەزنترین
 نعمەت ب مەزنترین مروڤ ل مە کری، کو
 سەرداری هەمی پیغەمبەرەن، وسەیدئ هەمی
 مروڤان بو مە ھنارتی، دا ئەو بو مە ببتە ئیمام
 وپیشەوا.. ب ھیزا خو یا تشتەك - ئەگەر چەند یی
 مەزن ژ ی بت - نەشیّت یزار بکەت، یان ئەگەر
 چەند یی ھویر ژ ی بت نەشیّت ژ دەست دەرکەڤت،
 وی ئەم کرینە ئوممەتا دویمایی ب ھاتنی، یا
 بەراھیی ب قەدر و بەھایی ڤە، یا کو شاھدەییی ل
 سەر ئوممەتین بەری خو ددەت، ب موحمەدی -
 سلاق لی بن - ئەم ب قەدر ئیخستین، و ب مە ئەو
 ب ھیز ئیخستن.

يا ره بىي.. ره حم و دلوقانیا خو به رده وام دارپڙه
 سهر موحه مه دي ئه مين، وصه لات وسه لامين خو بى
 دويماهي به رده سهر پينغه مبهري خو يي راستگو،
 ئه وي ژ ناقبه راهه مي چيكرين ته بو خو هلبزارتي،
 دا بكه يه روڼاهي بو عه ردي كا چاوا ته روژ كره
 روڼاهي بو عه سماني.. كليلا به ره كه تي، وسه ركيشي
 خيرى، ئه وي د ريكا ته دا به خيلي ب چو رهنگين
 خو گوډريكرنى نه كرى، خو ئيخسته بن ئه مري ته،
 ويخه مهت رازيوونا ته نيزيكترين مروقي خو ژ
 خو كر، و مروقاينيا دويرترين كه سي ژ خو كر، د
 ريكا ته دا دوستينيا بيانان و دوژمناتيا خويانان كر،
 و به ري وي ب تنى مال ته.

يا ره بىي ئه م شاهده يي دده ين كو وي د ريكا
 كه هاندنا گازيا ته دا روژه كا ب تنى سستي
 نه كربوو، پيخه مهت به لافكرنا دينى ته خو وه ستاند
 بوو، و بو بلندكرنا ناقى ته وي جه و وارين خو
 هيلان و ته حه ممولا نه خو شين غه ريبىي كر..

ب دهستی ودهفی شهړی نه یارین ته کر، و ب دله کی
 فره وړویه کی گهش پيشوازيآ وه لیڼ ته کر،
 وهنگی راوهستیآ هه تا ئالایی ته وحیدا ته ل
 رږڅه لات وړڅاڅایی بلند وبلند چکلاندی، ئه م
 شاهدهیی بو وی ب فی چه ندی ددهین، فیجا
 بو خاترا وی کاری وی د ریکا ته دا کری تو دهره جا
 وی ل دنیایی وئاخره تی بلند بکه، وچاقین وی ب
 ئوممه تا وی روهن بکه.

یا ره بی صه لات وسه لامین ته یین به رده وام ل وی
 بن، وبنه مال وهه قال ودویکه فتیین وی، هندی
 سه رهك هه بت بو مه زنیآ ته بچه مییت، هندی ئه زمان
 هه بت ب همدآ ته بگه رییت، هندی دلهك هه بت
 ب قیانا ته ئاڅا بیت. یا ره بی تو وی د به حه شتا خو
 دا بگه هینه دهره جه کا وه سا یا نه چو ملیا که تین
 نیزیك ژ ته ونه چو پیغه مبه ریڼ خودان قه در
 بگه هه نی، وتو وی بو مه بکه مه هدرچی ل وی
 رږڅا یی ده ستویریا ته ب که سی څه نه ئیت

مهدهرى بۆ كهسى بكهت، رۆژا هر نه فسهك
 دئيت وملياكهتهك د گهل دا وى دهاژوته
 مهحشهرى، وملياكهتهك دا شاهدهيى ل سهر
 بدهت.. وى رۆژى دهستى مه ژ يى وى نهئتهكرن،
 وئهم ل ژيرى ئالايى وى بين، و ژ وى كۆمى بين يا
 ب وى سهرفهرار دبت، ودچته بهحششى.. ئهى
 خودانى قهنجيا مهن.

(٤)

يا رهبيى.. ئهى خودايى چو دويماهى بۆ عهجيبيين
 مهنيا وى نههين، خودانى چو دويماهى بۆ ملكى وى
 نهههه، ئهى خودايى چو فهنابوون ژ خزينين رهحما
 وى نهگرن، يى چو ديتن نهگههني، وتشتى ئاشكهرا
 وقهشارقى ل نك وى وهكى ئيك، تو مه ژ وى روى
 رهشيبى بپاريژه يا ژ ئهگهرا كريتيين مه دگههته مه، ژ
 بهر وان گونههين مه كرين، ووان خرابيىن ئهم
 زيده ب نافت چووين،

تو نه ل دنيایي ونه ل ئاخړه تی شهرما مه د
ناف به نیښ خو دا نه به، تویی به نیښ خو یښ
توبه که رب جوانی ستاره دکه ی.

یا ره بیی.. ژ که ره ما خو تو مه دهوله مه ند بکه، و
ب دانا خو یا بی منته وڅه برین تو مه ژ دانا
عه بدین خو بی منته بکه، ب نیزیکیا خو تو مه ژ
نه خوشی ودویراتیا ریځی پیاړیزه، دا چو
ریده رکه فتی طه مه عیا خو نه به نه تالانکرنا مه، ودا
نم د گهل قه نجیا ته هه ست ب غه ریښیا ریځی
نه که ین، وژبلی ب ده ستقه ینانا رازیوونا ته چو
نارمانجین دی نه دانینه بهر خو..

یا ره بیی ب ره ما خو تو مه ژ غه زه با خو پیاړیزه،
و ب که ره ما خو تو به ری مه بده ریځا خو، ومه ژ
شه یتانین جن وئسا وریځین وان دویر بیڅه، وئه گهر
جاره کی -ژ لاوازا خو- مه تو ژ بیرکری وخو ژ ته
دویرکری تو مه ژ بیر نه که و ژ خو دویر نه که،

چونکی یی ژ ته دویر کهفت ژ ئیفلہ حی دویر دکهفت،
ویي نیزیکی ته بت دی یی نیزیکی خیری ههمیی
بت، وسه رفه رازی دی بارا وی بت.

یا ره بیی ههما ب تهیه مروّف دئیتته پاراستن ژ
موصیبه تین زهمانی، وداقین شعیطانی، وغه زهبا
سولطانی، و ب دانا ته مروّف ژ دنیایی وخه لکی
دنیایی بی منعت دبت، قیجا تو ژ بهر خرابیا
کاری مه، مه ژ باشیا کاری خو بی بار نه که، ئهم
(عه بدین) وژییر کرن وسه رداچوون وگونه هکاری
بابه تی مهیه، وتو (ره بیی) عه فوو کرن ولیبۆرین
وغه فراندن هیژای تهیه، وهه ر ئیک وی کاری دکهت
یی بابه تی وی بت!

یا ره بیی ب پۆناهییا وهجهی ته یی عه رد
وعه سمان گهش کرین ریتنگ دئینه سه ر ری،
وخه لك ب هیدایهت دکهفن، تو ب ره حما خو کهیه
مه ژ پۆناهییا خو بی بار نه که،

يا رهبي هه چي تو پشته قانيا وي بکه ی نه یاره تیا
 که سی زیانی ناگه هینتی، ویی تو ده رگه هی
 که ره ما خو ل بهر قه که ی ئەو د خه ما چریکیا
 مروفتین قه لس نابت، ویی تو بهری وی بدهیه
 هیدایه تی سهرداچوونا سهرداچوویان ریکی ل بهر
 وی بهرزه ناکه ت، قیجا تو ب عززه تا خو مه
 عه بدین خو بیاریزه، و ب که ره ما خو مه ژ
 غهیری خو بی منه ت بکه، و ب هیدایه تا خو بهری
 مه بده ریکا هه قیی.

يا رهبي تو سلامه تیا دلین مه بکه د بیرئینا مه زیا خو
 دا، وره تیا له شین مه بکه د شوکرکنا قه نجیین خو دا،
 وره هوانیا ئە زمانین مه بکه د وه صفکرنا مننه ت وقه نجیین
 خو دا، تو مه بکه ژ وان به خته وه ران یین بو ریکا ته
 گازی دکه ن، و ژ وان خودان ئیغبالان یین بهری خه لکی
 دده نه ریکا ته، و ژ وان چاک وخاسان یین تو بو خو
 هل دبژی و نیژیکی خو دکه ی.. (یا أرحم الراحمین).

حەمد بۆ وی خودایی بت یی ب هیزا خو
 شەف ورۆژ ئافراندىن، و ب شيانا خو ئەو ژيک
 جودا کرین، وبۆ هەر ئيک ژ وان توخویب
 و دەمه کى دەسنیشانکری دانای، هنده کى ژ پرۆژى
 کیم دکەت و دکەتە د ناڤ شەقى دا، وهنده کى ژ
 شەقى کیم دکەت و دکەتە د ناڤ پرۆژى دا.. وی
 شەف دا، دا به نیی وی تیدا تەنا ورحەت ببن و تیدا
 بنقن،

ورۆژ دا وبۆ وان روھن کر دا ئەو تیدا ل رزقى
 خو بگه ریین، وکارى بۆ دنیا وئاخه تا خو بکەن..
 یا ره بى حەمد بۆ تە بت، تە بۆ مه سپیڤه یین
 گەش ژ ناڤ شەقین تارى ورەش ئینانه دەر، خودایى
 پرۆناهیى تویی، ئەم وهەر تشتە کى لى بوویه سپیڤه
 ملکى تەینه، عەرد وعەسمان، شەف ورۆژ، د گەل
 هەر تشتە کى د ناڤ وان دا لقى یان
 راوه ستای، ئەو هەمى ملکى تەینه،

ل سەر رزقی تە دژین، و د بن حوکمی تە داینه،
 کەس نەشی ت وی قەدەرا تە بۆ نقیسی بگوھۆرت،
 یان وی تەدبیرا تە بۆ دانای قەگیرت، یان وی کاری
 تە بۆ حەزکری وەرگیرت.. ئەقە پڕۆژە کا دی هات
 وتە ئەم گەھاندینی، وتە ئەو بۆ مە یان ل سەر مە
 کرە شاھد، ئەگەر مە ب قەنجی پیشوازی لی کر
 ئەو ب باشی دی خاتری ژ مە خوازت، و ئەگەر مە
 خرابی تیدا کرن ئەو دی پشت دەتە مە یا پەرخە گر.
 یا رەبی تو ب قەنجی وتە و فیک و کەرەما خو
 بەری مە تیدا بدە باشیی، و مە ژ هەمی رەنگین
 خرابیان پیاڕیزە، قی پڕۆژی بۆ مە بکە ژ وان
 پڕۆژان یین بەحسی مە تیدا ب باشی د ناڤ
 ملیاکەتین تە دا ل عەسمانی و د ناڤ بەنیین تە دا ل
 عەردی بە لاق دبت، یا رەبی تو باری مە ل سەر وان
 ملیاکەتان سڤک بکە یین کاری مە یی خراب
 دھژمیرن، و مە ب خرابیان ل نک وان شەرمزار
 نە کە، سڤلا قەنجیین مە ئەقرو تو تژی بکە،

وهەر گاقه کاب سەر مه دا دئیت تو بو مه بکه
 شاهده کئی باش کو مه بئی ئەمریا ته تیدا نه کریه.
 یا رهیبی ژ ههمی لایان قه تو مه بیاریزه، ل پیش
 و ل پاش، ل چهپ و ل راست، ل ژیر و ل ژۆر، مه
 بیاریزه پاراستنه کا مه ژ گونه ه و بئی ئەمریا ته
 دده ته پاش، و بهر ب هیدایهت و گوهداریا ته قه
 دبهت،

یا رهیبی تو بهرئی مه بده وی کاری یی قیانا ته
 پئی ب دهست مه قه بیت، و مه ژ وی کاری بده
 پاش یی غه زه ب ونه قیانا ته پیقه دئیت، ل
 ئەقرویا مه و ل ههمی رۆژ وشه قین مه تو ته و فیکا
 مه بده بو کرنا وی کاری یی تو ژئی رازی، ژ
 دو یکهفتنا سوننه تی، و خو دویر کرنا ژ بیدعی، قیانا
 دینی، ونه قیانا باطلی، پشته قانیا حه قیی و خودانین
 وئی، و نیشادانا ریکی بو بهرزه بوویان، وهاری کرنا
 که سین پیتقی و لاواز..

يا رهبي تو ئه قرو بکيه ب بهرته ترين روژ ژ
 روژين مه، وباشترين هه قال بو مه، وچيترين دهم مه
 بوراندي، مه بکه ژ کوما وان عهبدین خو يين ب
 رازيبوون قه ته شەف وروژ د سەر دا ئيناي، ئهوين
 شوکرا نعمه تا ته دکهن، و ب شريعه تي ته داناي رادبن
 وکاري پي دکهن، وخوژ وي تشتي ددهنه پاش يي ته
 نه هيا وان ژي کري.

يا رهبي ئەز ته دکمه شاهد، وتو بهسي بو من
 شاهد بي، و ئەز مليا که تين ته وهلگري عهرشي ته ژي
 دکمه شاهد، وهه ر ئيکي ل عهرد وعه سهانان ههبت،
 کو من ب دلي ودهقي باوهري ئينايه کو خودايي حەق
 تو ب تني يي، (لا إله إلا أنت)، وکو موحه ممه د -
 سلاف لي بن- عهبدي تهيه ويپيغه مبهري تهيه، يا رهبي
 ل سهر قي شاهدهي مه بهيله ساخ هندی روژهک د ژيي
 مه دا مابت، و ل سهر قي شاهدهي مه بمرينه دهمي
 روژا مه ئاقا دبت، و ب قي شاهدهي بهري مه بده
 بهحه شتي روژا ئەم تيدا قه ستا ليقاا ته دکهين.

ئەي خودايى گريگين ئاسى ب تە قەدبن،
 ودژواريا تەنگاڧيان ب تە دشكين، ئەي خودايى
 هيشيا دەر كەفتنا ژ گرفتاريان مە ب تە ب تنى هەي،
 هەر تشتە كى ئاسى ل بەر شيانا تە يى ستوخوارە،
 وهەر ريگە كا ب ساناھى بت تە ب كەرەما خو
 ئە گەرین وى ل بەر مە يىن خو شكرين، قەدەرا تە
 ب هەر تشتە كى بووى يان دى بت گەريايە، لەو
 كەسى چو هيز وشيانەك بەرانبەر (مەشيئەتا) تە
 نەبوويە ونەمايە..

تويى يى د تەنگاڧيان دا هەوار دچنە نك، و د
 نەخوشيان دا دوعا ژى دئىنە كرن، دەمى چو رى
 نەمينن بەر دميننە ل تە، وگاڧا دەرگەھ هەمى
 هاتنە گرتن قەستا تە دئىتە كرن، خەم نائىتە لادان
 ونەخوشىيەك نائىتە را كرن ئەو نەبت يا تە حەز كرى،
 وبارە كى گران بىي مەشيئەتا تە نائىتە سڧك كرن..

يا رهبيى حالى مه ل بهر ته يى قهشارقى نينه،
 وزانينا ته ب دخواز و مرادىن مه يا دوير نينه، بار يى
 گران بووى وتو دزاني، ونه خوشيى دورا ل مه گرتى
 وتو ب تنى يى دشيى وي پراكهى وخوشيه كى پيشقه
 بدانى.. يا رهبيى كا چاوا ته ب قهدهرا خو حال ل مه
 تهنگ كراب كه رهما خو تو وي ل مه فرهه بكه.

يا رهبيى تشتى ته ئينا كه سهك نينه بزقرينت، ويى
 ته زقراندى كه سهك نينه بشيت وي بينت، ده رگهه
 تو بگرى ب كه سى قه نائيت قه كهت، ويى تو
 قه كهى ب كه سهكى قه نائيت بگرت، يى تو
 پشته قانيى بو بكهى كه سهك نه شيت وي شه رميزار
 بكهت، وكارى تو ب ساناهى بيخى كه سهك نه شيت
 ب زه حمهت لى بكهت، هه وارا مه تويى.. ب هيز
 وشيانا خو ده رگهه فهره جى ل بهر مه قه كه،
 ريكن خيى وبه خته وه ريى نيشا مه بده

و ل بهر مه ب ساناھی بیخه، ب کهرهما خو مه
نه ییخه بن باری خه م وکو فانان، ره م و دلوقانیه کا
به رفره ه ژ نک خو ب سهر مه دا بینه، وریکا
دهر که فتناب ساناھی ژ ههر ته نگافی ونه خوشیه کا
هه بت بکه بارا مه، پشته فان وهاریکار به بو مه، مه
ژ هه می ئاتاف و به لایان پیاریزه نه گهر چ نه م ژ
هه ژری وی چه ندی نه بین ژری، نه ی خودانی فه ضل
وقه نجیا مه زن.

یا ره بی نه م خو ب ته دیاریزین ژ دژواریا
قه لسیی، وفویریانا که ربی، و ب سه رقه هاتنا
حه سویدی، ونه مانا سه بری، و کی مبوونا قه ناعه تی،
و خرابیا نه خلاق، و ئاریانا دلچوونان، و دو یکه فتناب
هه وایی نه فسی، و پشتدانا هیدایه تی، و که فتناب
غه فله تی دا، و حه ژیکرنا زولمی، و ب چوقه نه گرتنا
گونه هان، و چاقلیکرنا به طرانان، و کی مکرنا هه ژاران،
وهیلانا شوکری سهران وان قه نجیین ته داینه مه،

يا رهبي تو مه نه که ژ وان به ختره شان يين پشته قانيا
 زالمان دکهن، وخه لکی بو ريکا وان گازی دکهن،
 ونه ياره تيا خودانين حه قیي دکهن ئە گهر خو ئەو
 دکيم وغه ريب وبن دهست ژي بن.. يا رهبي تو مه
 نه که ژ وان نه زانان يين ب گه له کیي دسه ردا دچن،
 وحه قیي ب مه زنان دنيا سن، وبي زانين بهر ب زانيني قه
 دچن، يا رهبي تو مه نه که ژ وان بي به ختان يين دلين وان
 تثری غش وفيلبازی د دهر حه قا به نيین ته دا، وتو مه
 نه که يه ژ وان يين ئيعجابا وان ب کاری وان هيقييا ل بهر
 سنگي وان پان وفرهه دکهت، ئەم خو ب ته دپاري زين
 کو ئەم ژ وان که سان بين يين ئە گهر مانه ب تنی د گهل
 وی تشتی ته حه رام کری پي لی بدانن، يان ئە گهر
 شهيطانی يان سولطانی ئەو بو خوشيین ئه رزان
 گازی کرن ب نک قه بچن وخو ب دهست قه
 به ردهن.

یا ره‌بیی.. مالکی قی عالهمی، خودانی دنیایی
 وئاخه‌تی، تویی هیقی وئومی‌د ل رۆژا مه‌زن،
 ده‌می رۆژ دئته هنداقی سه‌ران، و مروّف د خوهی
 را دمین، ده‌می ته‌نگافی دگه‌ته دویماهی، و ژ به‌ر
 ترس و سه‌همی دل ژ جهی خو دئینه‌ده‌ر، ورح
 دگه‌ته گه‌روی، یا ره‌بیی ئەم خو ب ته‌ دپاریژین
 کو وی رۆژی که‌یفا نه‌یاران ب مه‌ بیت، یان ده‌ستین
 مه‌ ژ خوشتیان بینه‌ قه‌تاندن..

یا ره‌بیی تو مه‌ ژ ژیارا دژوار پپاریزه، و مرنا
 به‌ری خو کار کرنی نه‌ که‌ بارا مه، مه‌ ژ خه‌م
 وحه‌سه‌ره‌تا مه‌زن، و ژ موصیبه‌تا بی دویماهی ل
 ئاخه‌تی پپاریزه، ب ره‌حما خو یا به‌رفره‌ تو مه
 نه‌ که‌ ژ وان بی ئیغبالان یین وی رۆژی خوزیان
 راده‌یلن کو بینه‌ ئاخ، یان جاره‌ کا دی ل دنیایی
 زقریبانه‌ قه‌ دا بیانه‌ ژ مروّفین چاک.

خودایی کەرەمیی.. حەمد و مننەت هەر بۆ تەنە،
 وقەنجی و دان هەر کاری تەیه، یا رەببی ئەگەر هیشیا
 رەحما تە نەبت مە چو ڕی نین، لەش یی لەغەرە..
 چەرم یی نازکە.. ب ئیک نقۆبونا د ئاگری دا گەھ
 وئەوصال دی بژکن، لەش دی پرت پرت بت
 وحەلیت، هنگی کەسەك نابت د هەوارا من ییت و من
 ڕزگار بکەت، یا رەببی ئەگەر هنگی ئەز تەحەممولا
 عەزابا جەهنەمی بکەم ژی، دی چاوا صەبری ل سەر
 دویرکەفتنا ژ تە کەم، ئەگەر شیانا دیتنا ڕویی زەبانیان
 من هەبت ژی، چاوا هەدارا من دی ئیت کو ڕویی تە
 نەیینم.. یا رەببی داخوازا من ژ تە ئەو و ڕۆژی
 چاف ڕوھنی بارا مە بت، یا رەببی ل و ڕۆژا ڕوی
 ڕەش دبن تو مە ڕوی سپی بکە، ل و ڕۆژا سەھما
 مەزن ب سەر خەلکی دا دئیت تو مزگینیا مەزن بدە مە،
 حەمد بۆ تە بت..

چو جاران تە ئەم ژ خۆ بی هیشی نە کرینە، دوعا یین
 مە تە ل ناف چاقین مە نەداینە، و دەرگەھی خۆ تە ل
 بەر نە گرتیە..

یا ره‌بی خوشووعا ئیمانی تۆ ب رزقی مه بکه،
 نه‌کو خوشووعا شه‌رمزاری د ئاگری دا، ئه‌ی
 خودایی ئیکانه، یی نه ژ که‌سی بووی ونه که‌س ژئ
 بووی، ونه وه‌کی که‌سی، ئه‌گهر تو نه‌بی کیه دئ
 شیت د هه‌وارا مه ئیت؟ ئه‌گهر ره‌حما ته نه‌بت ب
 چ ری ئه‌م دئ گه‌هینه خیرا دنیا یی وئاخه‌تی؟

یا ره‌بی ئه‌م داخوازا لی‌بۆرنا ژ وان گونه‌هان
 دکه‌ین یین مه تۆبه ژئ کری، پاشی ئه‌م لی زقرینه فه،
 وئهم داخوازا لی‌بۆرنا ژ ههر خیره‌کی دکه‌ین یا مه بو
 ته کری وتشته‌کی دی یی نه بو ته تیکه‌ل بووی،
 یا ره‌بی ب حلما خوۆ تول زولما مه ببۆره، ئه‌ی خودایی
 چو داخواز که‌ران بی هیقی نه‌که‌ت،

ئه‌ی خودایی هند بلند بووی کو که‌س د سه‌ردا
 نه‌بت، وه‌ند نزم بووی کو که‌س ژ وی نی‌زیک‌تر
 نه‌بت، ره‌حمی ب مه ببه، ئه‌ی خودایی ئاگر بو
 ئی‌براهیمی سارکری، وده‌ریا بو مووسای که‌لاشتی،

و ب که ره‌ما خو نه‌هنگ بو یوونسی کریه
پاریزقان، ب ره‌ما خو ئاگری فتنین دنیایی ل بهر
مه سار بکه، ومه ژ ده‌ریایا ب سه‌هما ئاخره‌تی ب
سلامه‌تی ده‌رباس بکه، ومه بگه‌هینه کناری ته‌ناهیی
ل به‌حه‌شتا خو یا به‌رین.

یا ره‌بیی ئە‌قه جه وده‌می خو پاراستنا ب ته‌یه ژ
ئاگری، ئە‌قه ئە‌و عه‌بدی ته‌یه هه‌وارین خو دگه‌ینته
ته، یی ئعترافی بو ته ب گونه‌ها خو دکه‌ت، و ب
تۆبه‌ کرن قه ب نك ته‌قه دئی‌ت، عه‌بدی ته ئە‌وی ژ
ته پی‌قه‌تر که‌سه‌کی ناینت گونه‌ها وی ژ یی به‌ت،
وشکه‌ستنا وی قه‌گرت، ولوا‌زیا وی ب هی‌ز
بکه‌ت، وخه‌ما وی را‌که‌ت..

(یا الله) تو ئە‌وی رویی وی بو ته ب سوجه
دانای ب ئاگری نه‌سوژه، و ب شه‌رمزاریی ره‌ش
نه‌که، ئە‌وی د دنیایی دا سه‌ری خو د نا‌ف عه‌بدان دا
بو ته یی نزم کری، قی‌جا تو ب که‌ره‌ما خو وی ل
ئاخه‌ره‌تی سه‌ربلند بکه.

حه مد بو وی خودایی بن یی ئەز ژئی ب هیقی، و
 ژ وی پیقه تر ئەزی ژ کهسی دی ب هیقی نینم،
 چونکی هەر کهسی هەبت ژبلی وی هیقیا من ب جە
 نائینت.. حەمد بو وی خودایی بن یی قەنجین وی
 ژینا من هەمی قەگرێ، ئەوێ خودانی قەنجی
 ونعمەتان..

یا رهیبی هەر جاره کا ئەم د ناڤه را دو کیماسیان
 دا راوهستیاین،

ئیک بگه هته دینی مه ویا دی بگه هته دنیا یا مه،
 تو وئ کیماسیی بگه هینه وئ یا فهنا ژئی دگرت،
 وتامیی بده وئ یا بهرده وام دمیت.. وئ گەر بهرئ
 مه که ته ئیک ژ دو ریکان: ریکه کئ رازیوونا ته
 تیدا بت ویا غه زه با ته تیدا بت، تو مه یلا مه بده سەر
 وئ ریکئ یا تو پئ ژ مه رازی دبی، ومه ژ وئ ریکئ
 سست بکه یا تو پئ ل سەر مه ب غه زه ب دئیی، وتو
 مه نه هیله ب هیقیا نه فسا مه وهلبژارتنا وئ قه،

چونکی ئە گەر تەو فیکا تە نەبت ئەو خرابی
ونە حەقیی ھل دېژیرت..

یا رەببى تە ژ لاوازیی ئەم ئا فراندینە، و ئە گەر ب
تە نەبت مە چو ھیز نابن، قیجا تو ب تەو فیکا خو
پشتە قانیا مە بکە، و ب ھاریکاریا خو بەرئ مە بدە
ریکا راست، و رویی مە ژ وی کاری وەرگیرە یی
دژ بەری قیانا تە بت، و تو شیانی نەدە ئەندامە کئی
لەشی مە کو بی ئەمریا تە بکەت.

یا رەببى تو نھینیین دلین مە، و لقینیین ئەندامین مە،
و سقکە دیتین چاقین مە، و گووتین ئەزمانین مە،
بکە دوان کاران دا یین خیرا تە پی دگەھتە مە، دا
ئەم ژ دانا خەلاتی تە یی باش بی بار نەبین، و ھەژى
جزادانا تە یا دژوار نەبین.

یا رەببى ئە گەر تو حەز بکەى ژ قەنجیا خو دئ
مە عەفوو کەى، و ئە گەر تو حەز بکەى ب دادیا
خو دئ مە عەزاب دەى، قیجا تو منەتئ ل مە بکە
و عەفوا خو ل بەر مە ب ساناھى بیخە،

و ب لیئورینا خو مه ژ عه زابا خو بیاریزه، چونکی
مه تاقه تا دادیا ته نینه، ورزگاریا کهسی ژ مه بیی
لیئورینا ته نابت.

ئه ی دهوله مه ندی ژ هه ر ئیکی دهوله مه ندر، ئه قه
ئه م عه بدین ته هه ژارین دانا تهینه، ب دانا خو یا
به رفره ه تو شکه ستنا مه قه گره،

وهیقیا مه ژ خو نه بره، دا تو مه ئه م ئه وین ب ته
دلخۆش بووین به ختره ش نه که ی، وین چاف ل
ره حما ته بیار نه که ی، چونکی ئه گهر ته ئه و د
گه ل مه کر هیقی دی مه ب کی مینت، یان به ری
مه دی مینته ل ده رگه هی کی؟

پاکی ومه زنی هه ر بو ته بن، ئه م ئه و موحتاجین
ره حما تهینه یین ته سۆز دای تو ده هوارا وان بچی،
ئه و ته نگاقین یین ته په یمان دای تو وان ژ ته نگاقیی
خلاس بکه ی، وتشتی ژ هه میی پتر هیژای ته ئه وه
تو ره حمی ب وان به ی یین ره حم ژ ته خواستی، و
ده هوارا وی بچی یین هه وارین خو گه هاندینه ته،

قئجاً تو ره حمی ب مه ببه ده می ئه مین هه ژار قه ستا
 ده رگه می ته دکهین، و ب قه نجیا خو مه
 ده وله مه ند بکه ده می ئه م دئینه بهر ده ستی ته..

(۹)

ئه ی ئه و خودایی زکری وی شه ره ف بو وی
 که سی زکری وی بکه ت، وشو کرا وی سه رکه فتن بو
 وی که سی یی شو کرا وی بکه ت، وطاعه تی وی
 رزگاری بو وی که سی یی طاعه تی وی بکه ت،
 دلین مه وه لی بکه زکری ته ب تنی بکه ن،
 وئه زمانین مه وه لی بکه شو کرا ته ب تنی بکه ن،
 وه می ئه ند امین له شی مه وه لی بکه طاعه تی ته ب
 تنی بکه ن.. وئه گهر ته چه ز کر ده فته را مانا مه ل
 قی دنیا یی بکه هته دویماهی، وبه لگی مه زهر بیت،
 ورۆژین ژیی مه بقه تیین، وگازیا ته یا که سه ک
 نه شین قه گهرینت بکه هته مه، بهر په ری دویماهی
 یی ملیا که تیین ته ل سه ر مه دنقیسن بکه تۆ به یه کا

ژ دل یا ههمی ره شه بهر په ریښ بهری خو سپی دکهت،
 توبه یه کا وه سا یا مه هه ژی هندئ بکهت کو تو
 ستاره یی خو ب سهر مه دا بیني، وشه رما مه د ناڅ
 عه بدان دا نه بهی رږ ژا تو وان هه میان ل مه حشه ری کوم
 دکه ی، رږ ژا تو نه یښیښ خه لکی ئاشکه را دکه ی، ویا دلین
 وان بهر چف دکه ی، ئه ی خودایي تو د گازیا وان دچی
 یښ هه وار دکه نه ته.

یا ره بی سئ تشت هه نه ئه زمانئ من دگرن دهمئ من
 دقیت خواستئ ژ ته بکه م، وتشته ک هه یه ههر وههر
 من پال ددهت کو ئه ز خواستئ ژ ته بکه م، ئه وههر
 سئ تشت ئه څه نه: ته ئه مر ل من کر بوو ومن ئه مرئ ته
 ب جه نه ئینا، وته نه هیا من کر بوو ومن خو نه دا پاش،
 وته څه نجیښ مه زن د گهل من کر بوو ومن ب دورستی
 شوکرا وان نه کر.. وئو تشتئ من پال ددهت ئه څه یه: من
 یی زانی کو تو رویی خو ژ وی که سی ناوهر گیری یی
 څه ستا ته بکهت وهزرا باشی ژ ته بکهت ئه گهر باری
 وی څه ندئ گران ژی بت ژ گونه هان..

يا رهبي، ئەڤە ئەز ب شكەستن ڤە ل بهر
 دەرگه‌ه‌ی عززەتا تە یی ر‌اوه‌ستایمه، ب شهرم ڤە
 ئەز ی هه‌وجه‌ییا خو دگه‌هینمه تە، ئەز ئ‌عترافی
 دک‌م کو تەخسیری ئ‌زمانی منی گرتی، ئەز
 ئ‌عترافی دک‌م کو ئ‌مری تە من ب جه‌ نه‌ئینایه،
 وخوژ نه‌هیا تە نه‌دایه پاش، وشو کرا ڤه‌نجیا تە
 ب دورستی نه‌کریه، به‌لی من هیڤیه‌کا مه‌زن ب
 ره‌ما تە یا هه‌ی، پاکی وپیروزی بو تە بت، چاوا
 ئەز یی ب هیڤی نه‌بم وتە دەرگه‌ه‌ی ره‌ما خو ل
 بهر من یی ڤه‌کری؟ چاوا ئەز یی ب هیڤی نه‌بم وئ‌هز
 دزانم کو هندی گونه‌هین من دمه‌زن زی بن ره‌ما
 تە مه‌زنتره؟ چاوا ئەز یی ب هیڤی نه‌بم وتە یی گوئی:
 ﴿قُلْ يٰعِبَادِيَ الَّذِيْنَ اَسْرَفُوْا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ
 اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ جَمِيْعًا اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ﴾

ئەي خودانى رحمةتى وەصفى تە
رەببى ئەرحەمە

ئەز گونەھكارم گەلەك موحتاجى
ئىحسانا تەمە

بىدەرا لوطفا تە عامە دۆست و دوژمن
چوونە سەر

كەس وەكى من ھەوجە نىنە ئەز فەقىر
وبەندەمە

ئەي خودايى رحما وى بەرى غەزەبا وى راكرى،
مە نە ژ وان پتر بى ئەمرىا تە كرە يىن رحم تە پى
برى، ومە نە پتر زولر ل خو كرىە ژ وان يىن تولى
بۆرى، ومە كارەكى مەزنتر ژ وان نە كرىە يىن
تۆبە كرى وتە تۆبا وان قەبوئل كرى.. ل قى جھى،
ل قى دەمى، ب دلەكى پەشيمان قە ل سەر وى كارى
خرابى ژى چىبووى، يى شەرمزار ژ بەر وى
بى ئەمرىا ژى چىبووى،

یِ زانا کو لیبۆرین ژ هەر گونه هه کا
 ههبت ل بهر ته یا ب زهحمهت نینه، یِ پر باوهر
 کو ژ ته پیقهتر کهسهك نینه گونه هان ب
 غهفرینت، ئەز هیقیداری رهحما ته مه وکو تو ته وبا
 من قه بویل بکهی، وئهو گونه هین ئاشکه را
 وقه شارقی یین من کرین تو بو مه ب غهفرینی.

(۱۰)

یا ره بی، ئەهی خودایی داخواز دچنه نك،
 وداخوازان ب جه دئینت، ئەهی خودایی ژ هه می
 کهسان بی منهت وکهس ژ وی بی منهت نابت، یِ
 پسپارین پسپار کهران خزینه یین رهحما وی خلاس
 نه کهن، وودوعایین دوعا کهران وی ناوهستینن،
 یا ره بی، تویی ئەو دهوله مه ندی خو ژ هه می
 مهخلووقاتی بی منهت کری، وئهو هه می فهقیرین
 دانا خو کرین،

ھەر كەسى مرادەك ھەبت قەستا دەرگەھى تە
 دكەت، ۋەھچىي ھىقيەك ھەبت بەرى ۋى دىننتە ل
 تە، ۋىي بۆ قەتاندا ھەۋجەيىيە كا خۆ بەرى خۆ داىە
 ئىكى دى ژبلى تە، يان ئىكى دى بۆ خۆ كرىە رىك
 بۆ نك تە، ئەۋى خۆ ژ تە بىيار كر، وقەنجيا تە ژ
 دەست خۆ كر.

يا رەببى، ئەگەر جارەكى ژ بەر ھەۋجەيىيەكى ژ
 ھەۋجەيىن دىيائى رى ل بەر من ھاتە گرتن، تو ھند
 صەبرى ۋەشيارىي بدە من كو ئەز خۆ ھەۋجەي
 ئىكى ۋەسا نەكەم كو ئەۋ ژى ۋەكى من ھەۋجەيىن
 خۆ دگەھىنتە تە، تو ھند باۋەرىي بدە من كو ئەزى
 موحتاج خۆ ھەۋجەي موحتاجەكى ۋەكى خۆ
 نەكەم، تو ھند ھىزى بدەمە من ئەز خۆ ل بەر
 تەنگاڧيان بگرم ھەتارەھما تە من رادگەھت..

يا رهبي، تشتي ئم پسيارا وي ژ ته دكهن،
 نه گهر چهندي يي مهن ژي بت، ل بهر شيان
 ومه ردينيا ته يي بچويكه، وتشتي ئم دانا وي ژ ته
 دخوازين نه گهر چهندي ب زهحه ت ژي بت، ل
 بهر كه ره ما ته يي ب سانا هيه، يا رهبي نه ز نه
 ئي كه مين كه سم داخوازي ژ ته دكه م وتو داخوازي
 وي بو ب جه دئيني وئو يي نه ژ هه ي، وئو نه
 ئي كه مين كه سم پسيارا خو دئينه بهر ده ركه هي ته
 وتو قه نجبي د گهل دكه ي وئو يي موسته حه قي
 دانئ نه بت.. يا رهبي، ته فه رمانا ل مه كري ئم
 دوعايين خو ژ ته بكه ين، وته سوژا دايمه مه كو تو د
 به رسقا دوعايين مه يي، يا رهبي نه فه مه فه رمانا ته ب
 جه ئينا، وتو نه نه وي يي سوژا خو ب جه نه ئيني،
 يا رهبي تو د گازيا مه وه ره، وبه رسقا مه بده، ره حمي ب
 لاوازي مه به، وه يقين مه ژ خو نه بره، هه وجه يين مه
 بو مه ب جه يينه، وه ره ئاسته نكه كا دكه فته ريكا مه ل
 بهر مه ب سانا هي بيخه، مرادين مه حاصل بكه،

قهنجيا تهيه صهبرا مه دئيت، ودانا تهيه كهيفا مه
دئيت، تو بئ مراد مه نه زقرينه قه:

سائلي قهستا ته كر شه ئني ته نينه
دهر بكه ي

خاسمه عهبدئ مفلسئ بي مال وزير
وده ره مه

ظولم وجورم وسه ركشي وعصيان هه مي
طه بعئ منن

عه دل وفه ضل وجود وره حمهت بو ته شه ئنن
ئه ف هه مه

ئه ي خودايئ گونه كار ب ره حما وي داخوازي
ژئ دكه ن، ومروقين بيړئ وته نگاف ب قهنجيا وي
دلي خو خوش دكه ن، تويي صهبرا غه ريبان ب ته
دئيت، وهيقيا هه ژار ودهر به ده ران ب ته گهش
دبت، تويي يي هه ر تشته كي هه ي ب ره حم وعلمي
خو ته قه گرتي، وهه ر كه سه كي هه ي پشه كه ژ
قهنجيا خو ته دايئ،

تویی یی عهفوا وی ژ عقووبهیا وی بلندتر،
 ورهحما وی ب غهزهبا وی ب لهزتر، ودانا وی ژ
 ستاندنا وی پتر، یا رهیبی رهمی ب قی عهبدی خو
 به یی خو وهستاندی د دوعا کرنا ژ ته دا، ووی
 شهرمزار نه که یی ژ ته پیقهتر که سهك نه هه ی دانی
 ژی بخوازت، ووی بی هیقی نه که یی ژ ده گههی ته
 پیقهتر چو هه وار گهه بو خو نه نیاسین..

(۱۱)

یا رهیبی ته ب سالوخه تی رهمی خو یی ب مه
 دایه نیاسین، وته یی ب مه دایه زانین کو عهفو و کرن
 کاری تهیه، گه لهك عهیب مه هه بووینه ته ئه و
 قه شار تینه وشه رما مه پی نه بریه، و گه لهك گونه ه
 مه کرینه وته په ردی ستاره یا خو ب سه ردا به ردایه
 وئهم پی نه هه تکاندینه، وشه رمزاریا وان - د ناف
 به نیین خو دا - د ستویی مه دا دانه نایه،

وکە یفا نە حەزین مە پێ نە ئینایە، و ئە گەر تە قیابا تو
دشیای وی چە ندی بکە ی و ئە و دا عە دالت بت ژ
لایێ تە قە، یا رە بی حە مد بۆ تە بت سە را وی
ستارە کرنی.. یا ئە م پستی هنگی خو ژ
پاشقە برنی نە داینە پاش، بە لی د سەر هندی ژ ی را تو
ژی لی قە نە بوونی!

حە مد بۆ تە بت سە را وی رزقی تە دایە مە و مە د
بی ئە مریا تە دا خە رج کری و د گە ل هندی ژ ی تە
ئە و ژ مە نە بری، و ریکا پە شیانی ولی قە بوونی تە ل
مە نە گرتی، ب شە ف تە دە ستی خو بۆ مە قە کری؛ دا
ئە م ژ گونە هی ن پۆ ژ ی تۆ بە بکە ی ن، و ب پۆ ژ تە
دە ستی خو بۆ مە قە کری؛ دا ئە م ژ گونە هی ن شە قی
تۆ بە بکە ی ن،

پاکی بۆ تە چە ند تشتە کی عە جیبە ئە م شاهده یی
بۆ تە ل سەر نە فسا خو د دە ی ن، و وان گونە هکار یی ن
مە د دەر حە قا تە دا کرین ئیک ئیکە دەر ژ مێ رین
و ئعترافی پێ دکە ی ن،

وتول سهر کارئ مه خو بینفرهه دکهی، ولهزئ
 د جزادانا مه دا ناکهی، وئئف چهنده نه ژ بهر
 قه دره کیه کو مه ل نک ته ههی، بهلکی مننه ته ک تول
 مه دکهی، ودا بهلکی ئهم ل خو بزقرین.. ل ته
 بزقرین، و ژ بهر هندییه چونکی تو پتر حهز ژ
 عه فووکرنا مه دکهی ژ هندی کو تو مه عقووبه
 بدهی!

یا رهیبی ئه فه گهرده نیین مه نه گونه هان توکا خو
 یا تی ئالاندی، ئه گهر تو ب عه فوا خو ئازا نه کهی،
 ئاگری جه هنه می دی پی کهفت، وئه فه پشتین مه نه
 ل بن باری خه له تیان یین خوار بووین، ئه گهر تو
 ب ره حما خو وان راست نه کهی، جه هنه م تیرا وان
 هه یه..

یا رهیبی ئه گهر تول مه ببوری ومه ئازا کهی،
 ئه و نه ژ بهر هندییه چونکی ژ هه ژئ لیئورینا تهینه،
 بهلکی چونکی تو خودانی لیئورینییی،

وئە گەر تو ل مە نەبۆرى ومە عەزاب بدەى، ئەو
نە ژ بەر ھەندىيە کو تە -حاشا- زولمە کا ل مە کرى،
بە لکى چونکى ئەم موستەھەقى وى چەندىينە.

يا رەببى، قىچا کو تە ب ستارە کرنى قەنجى ل مە
کرى، وشەرما مە د ناف عەبدىن خو دا
نەبرى، وکو تە يئەنا خو ل مە فرەھکرى ولەز د
عەزابدانا مە دا نەکرى، وکو تە رەحم ب مە برى
وقەنجى ونعمەتەين خو ل مە نەگوھارتى
وکەرەم ورزقى خو ژ مە نەقەتە کرى، تو نعمەتا
خو ل سەر مە تمام بکە، ورەحما خو بەردەوام بکە،
شکەستنا مە قەگرە، و دەردى مە دەرمان بکە، و ل
وى رۆژا دريژ يا ئەم ل بەر دەستى تە رادوھەستين
ھەژار و دەست قالا شەرما مە نەبە،

پەردى ستارەيا خو ديسا ب سەر مە دا بەردە،
وجارە کا دى ژ کەرەما خو قەنجى ل مە بکە، تو نە
ئەوى يى ل قىرى مە عەفوو بکەى، و ل وىرى لىقە
بىبى.. (يا أرحم الراحمين).

(یا رب، یا فارج الهم، وکاشف الغم، یا رحمن
الدنیا والآخرۃ ورحیمهما.. یا واحد، یا أحد، یا فرد،
یا صمد، یا من لم یلد ولم یولد، ولم یکن له کفواً
أحد).

یا رهیبی، پیسارا مه ژ ته پیسارا وی عهبدی
ههژاره یی ههوجهیی لی دژوار بووی، وسهرین
ریکان لی بهرزهبووین، هیزا وی چووی وچو
دهستان دا نهمای، ههمی دهرگهه ل بهر هاتینه
گرتن، و ژ ته پیقهتر وی کهس نهمای ههوارین خو
بگههینتی، وداخوازا خو بو بلند کهت،
وهیقیا خو پیقه گریدهت.. یا رهیبی، ئەقه داخوازا
مه ل بهر دهستی ته، وههوجهیا مه ل بهر دهرگههی
ته، تو چیتر پی دزانی، چونکی تو ب حالی مه
زاناتری، یا رهیبی عهردی ته یی ههشک بووی وتو یی
دینی.. ژ بهر کهدا خرابا دهستین مه حهیوان
ومیش ومور ل عهردی وطهیر وطهوال ل عهسمانی

يَيْنَ كَهْفَتِيْنَهٗ يُزَايِيْ، كَانِيْكَ وُجُوْ وَجُوْبا رَ يِيْنَ
 زوہا بووین، کہسی چو د دهستان دا نہمایہ ژ بلی
 کو چاقہ‌ریی رحما تہ بن، وھیقیدارین کہرہما تہ
 بن، کو تو خزینین عہسمانی ل بہر وان قہ کہی.

یا رہبی، تہ یی گوئی وگوټنا تہ یا حہقہ: ﴿وَهُوَ الَّذِي
 يُزِيلُ الْعِثَّةَ مِنْ بَعْدِ مَا قُتِلُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ﴾

یا رہبی تو د ھهوارا مه وەرہ، بارانہ کا تیر ئاف
 وتړی بہرہ کہت ب سہر عہردی خو دا بیارینہ، تو ژ
 خزینین خو یین تړی ل عہسمانی خزینین قالہ
 ل عہردی تړی بکہ، عہردی مه یی مری وتو یی
 دینی جارہ کا دی تو ب رحما خو وی زیندی بکہ،
 رحما خو ل سہر مه بہ لاف بکہ..

یا رہبی، تویی خودانی کہرہمی، منہ تا خو ب
 شینکرنا دہخل ودانی وفیقی ودہرامہ تی ل سہر مه
 تمام بکہ، ب گول وگولیلکان واری مه کہسک
 بکہقہ، ئاخا مری ب بارانہ کا ب لہزا تیر ئاف

وبه ره که ت وبۆش زیندی بکه څه، تو یی زیندی ژ یی
 مری ددهی، وتویی یی مری زیندی دکه یه څه، یا
 ره بیی ئه و خیر وبه ره که ت اب هسکبو ونا عه ردی
 مه ژ ده ست مه ده رکه فتی تو ب ره حما
 خو ل مه څه گه رینه، عه ورین ل سه ریڅ، یین
 تیرئاف، یین به ره کا وان عام کو عه ردی مه هه میی
 څه گرن، ورزقی زیده بکه ن، کو بو مه به نیره، یا
 ره بی بارانه کا عه ردی شین بکه ت، کانیکان
 بیه قینت، وجو وجو باران بیه ت،

وئه رزانیی ل واری به لاف بکه ت تو ل مه
 ببارینه، بارانه کا وه سا بت جو ژ بهر بچن، ویر پی
 تژی بن، ورویار پی بۆش بن، وخزینن څالاین
 عه ردی پی تژی بن، وکه یفا مروڅ وحه یوان
 وداروباری پی بیت. یا ره بیی تو ئه څه ساله ل سه ر
 مه نه که یه ساله کا هسک وزوها، ئه و عه ورین ل
 هنداقی مه دئین تو بکه عه ورین ره حمی ونه که
 عه ورین عه زابی وغه زه بی،

رزقي مه ژ بهره که تين عهسماني وعهردی
بهرفرهه بکه، ودهرگههين رهحما خو ل بهر
نه گره.. تول سهر ههر تشته کی يی خودان شيانی.

يا رهبيی تو ب رهحما خو د گهل مه بکهی نه ب
کاری مه، چونکی نه گهر تو ب کاری مه د گهل مه
بکهی نه ب تنی دهرگههين عهسماني دی ل مه گری،
بهلکی غهزهبيی دی ل مه ببارینی، کهرهما ته ژور دا
ب سهر مه دا دئیت،

وگونههين مه ژيله ل ب نك ته قه بلند دبن.. بهلی
تو لهزی د عهزابدانا بهنيين خو دا ناکهين سهر ازولما
وان، تو مه جالی ل بهر وان زیده قه دکهی، دا ئهوی
خو تی دبهت چو هیجهت نه مين.

يا رهبيی تو هشکاتیا واری مه ب رهحما خو ببه،
وکینا سنگین مه ب کهرهما خو نه هیله، وهند
هشیاریی بده مه کو ئهم وهسا ب تشته کی قه موژیل
نه بین هتا ته ژ بیر بکهين، عهردی مه ب بارانا خو
ئاف بده، ودلین مه ب قیانا خو شین بکه،

ومه‌زین مه ب خو‌شکاندنا ژ بو ته بلند بکه،
 ووه‌لاتی مه ب خو‌چه‌ماندنا ژ بو مه‌زیا ته
 سه‌رفه‌راز بکه، یا ره‌بی ته‌وبه وغه‌فراندنه‌کا وه‌سا
 ب رزقی مه بکه کو خزینن عه‌سمانی پی ل بهر مه
 قه‌بن، وئه‌م پی هه‌ژی که‌رهما ته‌بین.

(۱۳)

ئه‌ی خودایی قه‌نجیی دکه‌ت بی داخواز ژ
 بیته‌کرن، و ژ باشیا خو‌ لی‌و‌رینی دکه‌ت، وئه‌گه‌ر
 عقووبی بده‌ت ژ عه‌دله ژ نک وی، هلب‌ژارتن یا
 ویه، بی مننه‌ت قه‌نجیی دده‌ت، و بی ته‌عدایی
 دستینت، شوکرا وی دکه‌ت یی شوکرا وی بکه‌ت
 وئه‌وه به‌ری وی دایه شوکری، و جزایی باشیی دده‌ته
 وی یی حمدا وی دکه‌ت وئه‌وه به‌ری وی دایه
 حه‌مدی، گونه‌ه‌کاری ستاره دکه‌ت وئه‌گه‌ر وی
 قیابا دا په‌رده‌یی ستاری ژ سه‌ر‌پاکه‌ت،

ومه ردینی د گهل (موقه صصری) دکهت وئه گهر
 قیابا دا بی بار کهت، کاری وی ل سهر قه نجیی
 دئیته ئافا کرن، وشینا وی ب پیهیلانی قه یا گریدایه،
 ب حلم وینفره هیی پیشوازیی ل گونه هکاری
 دکهت، وده لیشه یی دده ته وی یی زورداریی ل خو
 دکهت..

یا ره بی تویی ته دهر گه هی عه فوی ل بهر
 عه بدین خو قه کری وناق یی کریه دهر گه هی
 توبی، ب شەف دهستین ته دقه کرینه دا
 گونه هکارین رۆژی توبه بکهن، و ب رۆژ دهستین
 ته دقه کرینه دا گونه هکارین شەفی توبه بکهن،
 فیجا هیجه تا وی دی چ بت یی قه ستا ته نه کهن؟

عه بدین خو ب زیده کرنا بهایی قه نجیین وان ته
 طه مه ع کرینه، خیره کا وان ب دهان تو حسیب
 دکهی، و گونه هه کی ب گونه هه ک: ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ
 عَشْرُ امْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

ویئ ته بقیّت تو خیره کا وی دگه هینه هفت
 سه دان و پتر ژی، دو عاکرن و خواستنا وان ژ ته،
 تو بو وان حسیب دکه ی عیادهت و خیر، وده می
 ئەو همددا دکهن سه را قه نجیه کا ته د گهل وان
 کری تو بو وان حسیب دکه ی باشی وقه نجی،
 همد بو ته بت ب ههر په یقه کا هه بت یا همددا
 ته پی بیته کرن، و همد بو ته بت ب ههر
 ئە زمانه کی همددا ته پی بیته کرن، نعمه تا ته ل سه ر
 مه یا ئاشکه رایه، ومنه تا ته نائیته قه شارتن، تویی یئ
 ژ هه ی هندئ همددا ته بیته کرن.

یا ره بیی همد بو ته بت کو ته ئەف هه یقا
 پیروژ بو مه هلبژارتی و ژ ناقه را هه می
 ئوممه تان ته ئەو دایه مه، و همد بو ته بت کو
 ته د قئ هه یقی هاریکاریا مه کری هه تا ئەم شیاين
 عه بدینیا ته بکهین، هه قالینیا قئ هه یقی ب باشی
 بکهین، ب که یفه کا زیده قه پیشوازیی لی بکهین،

و ب دله کئی غه مگین قه خاتر خواستنی
لی بکهین، پشتی ته -ب ئانه هیا خو- ئه م کرینه
ژوان سهر کهفتی ژ قی سهر بوړی دهر دکه قن..

ئهی هه یقا پیروژ، هه یقا بیر هاتین مه زن، بهارا
هه رده ما وه لیین خودی یین چاک، سلاډ ل ته بن
ده می ب خیر و بهر کهت قه تو ب سهر ئوممه تی دا
دئی، وسلاډ ل ته بن ده می تو ب هاتنا خو
چاتکی بیر هاتنن مه قه دکه ی، وهیثیان د
دلین مه دا زیندی دکه ی، ومه ب زیده کرنا عیاده تی
پتر نیزیکی ئارمانجی دکه ی، وسلاډ ل ته بن ده می
هیشتا ته خاتر نه خواستی تو مه خه ریب دکه ی، ب
هاتنا خو تو دلین مه نازک دکه ی و گونه هین مه سقک
دکه ی، و ب چوونا خو تو دلین مه خه مبار دکه ی
وبه ری مه دهیله ل ریکا زقرینی..

سلاډ ل ته بن، تو چه ند یا دریژ بووی د چاقین
به ختره شان دا، و تو چه ندا ب هه بیته بووی د دلین
خودان باوه ران دا، به ری تو یی دلین ئاڅا داخوازا

هاتنا ته دکر، وهیشتا تو نه چووی ئه و ژ وه غه را ته
 ب خه م و کو فان بوون، سلاف ل ته بن چهند خرابی
 هه بوو ب ته ژ مه هاتبوو دویر کرن،
 وچهند باشی هه بوو ب ته گه هشتبوو مه، وچهند
 خیر و بهر ه که ت ته بو مه د گه ل خو ئینا بوو! سلاف
 ل ته بن، و ل شه فا ته یا ب قه در، شه فا هیدایه تی
 وقورئانی، ئه و شه فا ژ هزار شه فان ب خیر تر..
 خودی مه ژ ته وخیرا ته بی بار نه که ت، ومه بکه ته
 ژ وان یین هاتنا هیدایه ت بو وان ل سهر هیدایه تی
 زیده کری، نه کو تاریاتی ل سهر تاریاتیین وان
 دوقات کری..

یا ره بیی حه مد بو ته بت کو ته ئه م کرینه ژ
 خه لکی قی هه یقی، و حه مد بو ته بت کو ته ته و فیکا
 مه تیدا دای بو کرنا عیاده تی ته، هیقیا مه ژ ته ئه وه
 تو ب که ره ما خو تیدا ل مه ببوری، و ل مه نه گری
 ئه گه ر هات ومه ته خسیره ک یان کیما سیه ک تیدا
 کربت، مه ژ قی هه یقی ده ریخه پاقر ژ گونه هان،

چو تشت ل بهر ته یی ب زه‌حمهت نینه،
 تو تیرا وی هه‌یی یی خو بهیلته ب هیقیا ته فه، و د
 به‌رسقا وی بچی یی هه‌وارین خو بگه‌هینته ته.

(۱۴)

(یا الله) ئه‌ی خودایی تشته‌ك نه ل عه‌ردی ونه ل
 عه‌سمانی ل بهر وی به‌رزه نابت، وما چاوا دی ئه‌و
 تشت ل بهر ته به‌رزه بت یی ته ئافراندی؟ یان چاوا
 ته ئاگه‌ه ژ وی نامینت یی ته چی‌کری؟ یان چاوا
 ئه‌و دی ژ ده‌ست ته ده‌رکه‌قت یی ئه‌گه‌ر تو رزقی
 وی نه‌ده‌ی ئه‌و نه‌شیت بژیت؟

پاکی وبلندی بو ته بت، یی ژ هه‌میان پتر ته
 بنیاست دی پتر ژ ته ترست، ویی پتر ژ ته بترست
 دی پتر طاعه‌تی ته که‌ت، ویی ژ هه‌میان بی بهاتر ل
 نك ته ئه‌وه یی تو رزقی ده‌یی وئو عه‌بدینیا ئیککی
 دی ژبلی ته دکه‌ت.. مه‌زنی یا ته‌یه، شرکا موشرکان
 ودره‌وا دره‌وینان چویی ژ سولطانی ته کیم ناکه‌ت،

وئەوئ ب قەدەرا تە رازی نەبت نەشیت ئەمرئ تە
قە گەرینت، وئەوئ باوەریی ب تە نەئینت نەشیت ژ
دەست تە دەرکەفت یان ژ تە خلاس بیت.

یا رەببى پاکی وپیرۆزی بۆ تە بت، هەر قەنجیە کا
سپیدی یان ئیشارى گەهشتبە من ژ تە یە، وەر
باشیەك ب سەر من دا هاتبت ژ کەرەما تە یە، هەر
خیرە کا من کر بت ژ تە وفیقا تە یە، وەر
گونە هە کا من کربت ژ نەفسا من وشەیتانیە، ئەز
ئەترافی بۆ تە ب گونە هین خو دکەم، چوونا من
زیدە ب ناف گونە هئ قە ئەزئ ستوخوار کریم
بەرانبەر تە، وکارئ منئ خراب ئەزئ تیبیریم،
هەوایی نەفسئ وشە هوەتان ئەزئ ژ خیرئ بی بار
کریم، داخوازا من ژ تە داخوازا وی کەسیە
یئ نەفسە کا غافل هەئ، ژ بەر وان زیدە قەنجیین تە
د گەل کرین، یئ دلە کئ موژیل هەئ ژ بەر وان
هیقیین بەرفرە هین وی هەین،

ويي کيم هزري د وي پاشه پوځي دا دکهت يا نه و
 دي گه هتي.. داخوازا من ژ رهنګي داخوازا وي
 که سيه يي هه وايي نه فسي نه و د سهر دا بري، وقيانا
 دنيايي دلي وي گرتي، ودلچوونان نه و ژ بير څه کړي
 حه تا سيبه را نه جه لي هاتيه هندافي سهری، ژ رهنګي
 داخوازا وي که سي يي گونه هين وي زيده بووين،
 وچو ري ل بهر نه ماین ژبلي هندي کو قهستا
 دهر گه هي ته بکهت وداخوازا رزگار بووني ژ ته
 بکهت..

يا رهبي تو ب ناقي خو يي مه زنتر کهي، نه وي
 نه گهر که سه ک داخوازي پي ژ ته بکهت تو داخوازا
 وي بو ب جه ديني، وپسپاره کي پي ژ ته بکهت تو
 د بهر سقا وي ديي، و تو ب مه زنيا وه جهي خو يي
 شريف کهي، نه وي نه فها ژي دگرت
 ونه گوهورين، تو هند ترسي بکه د دليين مه دا
 کو نه م پي ژ بي نه مريا ته بيينه پاراستن،
 و دنیا د چاڅين مه دا بي بها بیت..

رهښنا مه ژ ته بو نک تهيه، وخوږپاراستنا مه ژ
 غهزهبا ته هه ر ب رهحما تهيه، دوعايا مه ژ تهيه،
 وباوهریا مه ب تهيه، وهیڅیا مه تهيه، تویی خودانی
 عهد وعه مسانان.

(۱۵)

یا رهیبی.. گونه هیڼ من ئەزی بی ئەزمان کریم،
 وچو هیڅهت بو من نه هیلاینه، ئەزم ئیڅسیری
 خرابه کریارین خو، گریډایی خرابیان، یی هه ردهم
 ل توبا خو لیڅه دبت و ل گونه هی دزقرت، یی ریکا
 خو بهزه کری، من یی خو ئیڅستیه کراسی
 گونه هکارین شهرمزار، یین بسته ل سه ر بی ئەمریا
 ته، وپشت راست ژ گه فاته..

یا رهیبی رهحمی ب مه بیه دهمی ئەم دته حسین
 ودکه ښن، ب حلما خو جههلا مه څه گره،
 و ب قهنجیا خو خرابیا مه ژئ بیه، مه نه ژ بهر
 هندی بی ئەمریا ته کریه کو دی ژ ته خلاص یین
 یان ل ته ئیینه څه شارتن،

ئەقى ئەمرى مە ل بەر چاقىن يى ئاشكەرايە،
 ومەصيرى مە د دەستىن دايە، ئەم ئىترافى ب
 قەنجيا تە ل سەر خۆ دكەين، وئىترافى ب گونه‌ها خۆ
 د گەل تە دكەين، مە بوو جزادانى خۆ تەسلىمى تە
 كرىه، قىچا ئە گەر تو مە عقوبە بەدى مە چو ھىجەت
 نابن، بەلى ھىقىيا مە ب ھندى كو تو دى ل مە
 بۆرى ورەحمى ب لاوازا مە بەى گەلەك مەزنتەرە..

يا رەببى رەحمى ب مە بىە دەمى شوينوارى مە ژ
 دىيائى قەتە دبت، وناقى ژ دەفتەرا خەلكى دئىتە
 دەر وئەو مە ژ بىر دكەن.. رەحمى ب مە بىە دەمى
 ئەم د قەبرى دا دمىنە ب تنى د گەل عەمەلى خۆ،
 دەمى رەنگى وروىي مە دئىتە گوھارتن، لەش
 دحەلىت، وگەھ وئەوصال ل بن ئاخى پرت پرت
 دبن، وسەرەدان ژ مە دئىنە برىن، وخۆشتقى پشت
 ددەنە مە، ونەما ئىدى خۆ كىلىين مە ژى كەسەك
 بنىاست.. صەبرا مە ب رەحما خۆ بىنە، ودلى مە ب
 بەحەشتا خۆ خوش بکە.

يا رهبي ل رۆژا حه شر ونه شری تو ره حما خو ب مه دا
 بينه، مه بده د گهل ئه وليائين خو، مه پاقر بکه ژ
 گونه هان، چو حه قان نه ئيخه د ستويي مه دا کو ئه م پي
 بينه گریدان، چاقين مه ب ديتنا وه جهي خو يي شه ريف
 روھن بکه، ودلي مه ب هه قالينيا پيغه مبهري خو - سلاف
 لي بن - شاد بکه.

يا رهبي ئه قه داخوازا مهيه، وئه قه دو عايا مهيه، مه -
 وه کي ته ئه مري کري - ئه و دانا بهر دهستي ته، وه يقيا مه
 ئه وه تو وي بو مه ب جه بيني وه کي ته سۆز پي دايه مه:
 ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
 يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ

دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾﴾ وصلي الله وسلم على سيدنا محمد، وعلى
 آله، وصحبه، والتابعين لهم بإحسان إلى يوم الدين.. وآخر
 دعوانا أن الحمد لله رب العالمين.

خودايی من

خودايی من...

دهرمانی دهر دوبرینا، ئه ی خودانی بی ده لیلای...
چیکه ری وی پارچا قیان خیفه تا خو ل به یابانا وی
قه ددهت، دهیلینکی دا دچیته لیس، دیته باوهریه کا
شرین.. ئه وی پارچا دیترنی: دل!

بلندکه ری ئه قی رۆژا گه شا بلند، ئه قی هه یقا
خه ون وخه و وبی دهنگیی ل هنداقی جیهانا مه
به لاق دکهت، ههر تشته کی ب شیانا بی توخیب ته
دای، ههر تشته کی ب ئه مری ته مای:

ههر یه ک ب ته ماشا گه هی حوسنا ته ژ ههر جا
ته شبیهی نگاران ب جه مالا ته دنازن
ئه ق چیا ییت هو سهر بلند، ئه ق زناریت
سه خت وئاسی، عه سمانی شین، خودان عه ور، ده ریا
هندی چاف قه تره کهت یا به رفره ه،

عەردى بۈۈيە پېشانگەھا جوانىيى، سرشت
پېككە، پەنجەرەكە، خودان عەقل.. خودان ھەست
ودلىت نازك.. تېدا جوان تە دىنن.

خودانى پىرۈزە ناقا، سالۋخەتت پاك وبلند...
مە باۋەرە ھەر دلەكى ب قىانا تە زىندى يتن، ھەر
چاقەكى ژ دويراتىيى، ژ بى ھۈشىيى، تارى ب سەر
دا نەھاتىتن، ل ھەمى گاف ھەمى دەما، جانييا
تە.. شوين دەستى ھىز وشيانا تە يا موكم، مەيزە
دكەن.

خودايى من...

ئەف درەخت ودارىت بلند، كوليلك وشاليل
وئەلند، گازىكەرن، ب زمان حالى خويى دىيژن:
پاك وپىرۈز بت خودايى شەف وپروژان. ئاۋازەكا
دلئەكەرە، دخۋازىت بلند ئەم سەح بكەين، باش
بزانىن:

ئەف جىھانە ھەمى تىكدە بۇ قىيانى
 پەرستگەھە، نى ھەر ئەو يى د ئاف دا كەچە يى
 دلى خۇ بۇ ئەقينا خودايى خۇ قەنە كرى، يى سەرى
 خۇ بۇ مەزناتىيا خودى نەچەماندى.

ھەر جارەكا داقىت رۆژى، رۆژا ئەقينا
 ھەر وھەر، تىن دا دلى.. ژ خەوا نەزانىنى راکر،
 ھزر دكەت: ھەر تايە كى د گولزارا قى ژىنى دا،
 بىلبە كى ئاواز شرىن ل ھندا قى وى بخوینت،
 دەستە كە ئەو رابەرى تە يى ھاتىيە بلندكرن،
 قەلەندەرە، يى دلوقانىيى ھەردەم ژ تە دخوازىتن..

خودايى من...

رەحما تەيە ئەو چرايى تارى شەفا قەدرەقینت،
 رەحما تەيە تۆقى ئومىد وھىقىيا د نىقا دلى مە دا
 دچىنت، ژ وى قەنجىيى ئەقى دلى زىبار نە كە.. تو
 نە ئەوى يى ھەژار وىي رىيەك وگونە ھكارە كى
 وە كى من، بى مراد يىتە زقراندن ژ بەر دەرگەھى تە
 يى بلند!

خودایی من...

که ره مکار وعه طا به خشین، ده می هه یقا چارده
شه فی تیشکیت خو یت زیرین د ناف پرچا شه فی
دا به رددت، ده ری دلی ترس و فیانا ته تیدا بو
رؤناهیی قه دیت... موناجات وهه وار هه وار
هنگی پتر ب تام دکه قیت، ژین دیته گا فه کا
کورت، جوانی ل بهر دلی دیته ئه وهی قینی ژین پی
دمه هیت.

خودایی من...

ههر دیمه کی وه کی دیم هه یقا بلند، جوانیی
چه نگی خو ب سهر دا بریه خوار، بهر پره که ژ
ده فته را راستیا شرین، نیشانه که کو ئه ف پرزه د
خودایینه، لهوا هه ردهم بی باوه ریّت خودی نه ناس،
پاقریی د جوانیی نائینه ده ر! ئه وه زانینا هشک
وزوها یا کو هه ردهم ئه وه پی دخورن وه کی وی
تیرکی زیرانه ئه وهی هه ژار بو خو دینت،

نه ب هشیاری به لکی د خه ونا شه ځی دا، یا د گاشی
دا.. بهری هه لاتنا سپیدی څه دره ځیتن!!

ئهو هه ژاری خو ب وان زیړا پشت
راست دکه ت، ئهو زانایي خو ب زانینا هشک
وزوها، یا بی جوانی وباوهری، گهرم دکه ت، دو
څه له من څه ریژا وان نه زانینه، دیناتی ژی څه دپه شیتن!
خودایی من...

شیانا ته، زانین ومه ردینیا ته، ئه ف هه بوونا
بوویه نه خشی شوین دهستی ته، نیشانه که زیده یا
هویر وبه رچاڅه، وی دگه هینت: کو هه ژاری ئه وه
مروځ ته نه نیاسیت، خیزانیا دلی ئه وه ژ ځینا ته یی
قالا بیت، ئه ی دوختوری دهردی مه زن، دهردی بی
فامیا گران.

ئه ی دلی من: باوهر نه که بی باوهره ک څه نجیخواز
بت، دا که څره ک بو هه ژارا یان بی رییا روڼدکه کا
راست ودورست ژ چاځیت خو ببارینت،

گەر جاره كى كهسه كى ب قى رهنكى ته ديت،
 باش بزانه ئهو دخوازت بى باوهريا خو مؤر بكهت،
 باش بزانه ئهو دخوازت بىژت: وهرن، ئەزم دلوقانى
 مهزن! يى كى كارى خودى دكهت!! ئهو
 دخوازت بى باوهريى د گهل وى پارى بو ههژارى
 بكهته باوهريه كا پىروژ.

خودايى من...

ئەف نه مان و مرنا ههردهم ئەم دينين، ئاقابوونا
 روژا ژينى، گازيه كه ژ خودان دلا دخوازت ههردهم
 دوعايىژ بن، بكه نه ههوار:

تو هه يى من لهو د دنى به گله ر وميرم
 زير و مال گهر ژ نه ديرم، ته دديرم، نه فه قيرم

خودايى من...

ههر جاره كا جوانييا سه رقه سه رقه، تىقلى سه رقه، د
 ئەفينگه ها مروقى دا بته ئارمانجا ئىكانه، ههر جاره كا
 گر نژين وقه سا نه ژ دل، چاقيت مروقى خاپاندن،

دل دى چته ريكا نه رى، دى خو بينت يى كه تيه
 ناف پيليت بى فاميا بهرى، ژ دهر دوبرين وكه سهر
 دى بيته كوم وتلوڤه.. گهر نه زځرت بو رپيا ته،
 نه يژيتن: تويى من شافىي دهر دا.. دى ههر مينت
 حيه تى وسه ودا سهر ويى رى بهرزه.

خودايى من...

ههر جاره كا ئه لنده كا نوى گهش بكهت، يان ژى
 پشتى ئىثار زهر كى تارى شه ڤه ك بيت رهش بكهت،
 ئه م گونه هكار ده ستيت ڤالا ژ ههر تشته كى، بيت
 پر ئوميد كو بى مراد كه س ژ بهر ده گه هى ته نائيت
 زځراندن، هه وار دكه ين:

خودايى باشناقين بلند..

ئهى خودايى ب تنى خودا، مه باوه ريه ك موكم
 هه يه خودا تويى، ئه م ئه ڤ بيزار، به نييت ته ينه،
 دگونه هكارين، گهر تو نه بى كه سه ك نينه هه وار
 كه ينى، گهر تو نه بى كه سه ك نينه برينا مه دهرمان
 بكهت، گهر تو نه بى دى بهرزه بين.

خودايي من...

هەر کەسێ قەستەك د دل دى قەستى دەرگاھى تەكت
(يى مرادەك كو ھەبت) دى ھەر رجاكارى تەبى

خودايي من...

بۆ خاترا وى باوەريا كو مە ب تە ھەى، بۆ خاترا
دلۆقانى و پەرحما مەزن يا كو تە ھەى، مللەتى مە يى
ژ تە پێشە خودانەك نەى، د گەل دا ھەمى موسلمانا،
ژ بەرزەبوونى، ژ سەرداچوونى، ژ گرانىيى
و ھشكاتىيى، ژ ھەر گرفتارىە كا ھەبت، پيارىزە.

خودايي من...

گونەھكارين، دەفتەرە كا تژى خرابى مە يا ھەى،
ئەقان لەشيت لەغەر -خودا- تو ب ئاگرى دۆژەھا
خۆ نەسوژينە.. راستە گونەھكارين گەلەك، بەلى
پەرحما تە ژ گونەھيت مە مەسترە.. راستە
گونەھكارين گەلەك، بەلى كارى تە ھەر ئەو
پەحمى ب گونەھكارا ببەى.

خودایی من...

ئە گەر دى من دەريڭى قە، جە ما ئەز دى رەقم
كىقە؟ نە من حالە، نە من شىقە، نە من صەبرە ونە
تەسكىنە ...

خودایی من...

زەنگىن تويى، فەقيرى دەرگەھى تەمە، خودان
تويى، دەليل ورپپەرى يا حەق.. گەر تو نەبى ھەمى
دەما سەرگەشتەمە، رى بەرزەمە.. مە ئازاکە، ل بن
ئالايى حەبىبى خۆ تو مە ژ قەبرى تازە راکە..
خودایی من..

ئە گەر بىژى: تو نەژ رەنگى.. چو جە نىنن ژ بەر
تەنگى، ل ھىقيا وى حەتا کەنگى، مە ئاخ وداخ
ونالینە؟!

ئە گەر رەحما تە يا کیمە، ئەزى بى مال وبى
ریمە، فەقيرى بەر دەرى کیمە؟ چو کەس وەك من
نەبرسینە.

ئە گەر بىژى رەحيم نىنم! ب قى ناڭى تە ناخوينم،

رحەت دى ل جەھنەمى روينم، مە پاكى ب
جەننەتتى نىنە!

بەلى.. حاشا، بەلى حاشا تو ئەو نىنى د گەل من
كەربە كى بىنى، يەقىن دى ھەر مە غەفرىنى، ھەرۆ
سەد جار مە ئامىنە.. ھەرۆ سەد جار مە ئامىنە.

خودايى من...

ھەر جارە كا رۆژە كا نوى سەرى ھلدەت،
شەفە كا دى ژ ئىخسىرىيى وئىكاتىيى رزگار دكەت،
دلى ژ خەوى ھشيار دكەت، ھىدى ھىدى د گەل
ھاتنا گەرمە تىرۆژكيت رۆژا نوى يا ھىژ ساقا تاما
غەرىيى سەح دكەت،

قى گۆتنى ئەو دىيژتە خو: رابە، رابە، ئىقارە ل تە
ھىشتا ھەقالا ل بەتەننى تو نەھىلاى، رابە، رابە
بلا غەرىيى تە بەس بت، غافل نەبە، قيانا قى
خاپىنۆكى ھەرۆ ب سەدا يا بن ئاخ دكەت،
سەحكى چەوا يا رىكى بۆ پائىزا بەلگ وەرین
قەدكەت!

رابه سه حكي: نه په لچهم مان نه سونبول مان، نه
 رهيحان ونه سور گول مان، نه هه قري مان،
 نه هه قدل مان، تني حيف من ژ وان خاره.. رابه
 يژه: ئه ي خودايي هه دارا مه قان غه ريبا ب رهما
 ته تي، هه وار هه وار... پشته قاني بي خودانا،
 دهرماني قان دهر د وژانا: ئه زي ئيرو زه عيف
 حالر، دنالر ئه ز ژ بهر تايي، گونه هكار
 وپه شيمانم، پهريشانم ل دنيايي!

خودايي من...

غه ريبم ئه ز حيببي تو، نه خو شم ئه ز ته يبي تو،
 چرا تو ل من نه قه مرينه.. خودايي من رږژا
 ته نگا قيا مه زن، مرنا گران، ب سهر گياني مه دا
 دئيتن، ئه زماني مه ره هوان بکه؛ دا ب ناقي ته ييت
 وبچت.. رږژا هه وار وهه ي هه يي، ئه وي رږژا بو
 بهر رهما ته کوم ديين، رږژا نه مال، ونه عيال
 بو خوداني مفای نه دهن.. ب ديتنا خو مه شاد بکه.

رڙا هندڪ روى سڀى دبن، وهندڪ ڙى وهكى
 سيلال سهر كوچكى سياه دبن، پيغهمبهري ل مه
 بڪه خودان، بي بار نه كه مه ڙ مهدهرا وى يا
 مهزن، مه بيخه ڙير ٿالايى وى.. تول
 بههشتا خو يا بهرين مه د گهل چاك
 وموسلمانا بڪه ميٿان... بڪه خودان.

خودايى من...

مه عومر بي فايدة بوراند، ههچى نهقهنجيا ههبت، مه
 دل ٽهقرو پي تڙى كر، مه ڙى فووراند، لهو مه ههواره ٽهى
 خودا: مه بي دل ويئصاف نه كهى، دهردي گران، دهردي
 دويراتيا ڙ ته، تو مه تويشى داقا نه كهى، گهل ووار وهلاتي
 مه، ههر وهلاتي تو ناس كربي، سهري خو بو ته چهماندى،
 رزگار بڪه، ٽهم غهريبين ههدار تويى.

خودايى من: مه توى ههوار، ڙ گرانيي، ڙ
 ههڙاريي، ڙ ههمي ئيشا، پاراستنا مه دي ب ته بت،
 فهقيريا مه يا زوره، رجاكارين كو ههڙاريت ديني
 نهبين، قيانا قي ڙينا بهروهخت دلي مه دهستهسر
 نه كهت.

خودايي من...

تو قه نجیې د گهل مه بکه؛ دا ئه م بشین هه رده م
عه بدینیا ته بکه ین..

قه ناعه تی هند بده مه کو ب قه ده را ته رازی بین،
مه داخوازه: شیانا ل سهر گوهدارییې، هیزی بؤ
کرنا تاعه تی، صه برال سهر رازیوونې، د دلی مه دا
ب ره حما خو - ئه ی خودان په حمی ژ ههر ئیکی
دلوفانتر - په یدا بکه..

خودايي من...

گهر رپوژه کی خوشیه کا دنیا نزم، ئه ز عه بدی ته
ژ بیرقه کرم، تو - ئه ی خودا - من ژ بیر نه که! گهر
رپوژه کی په رتاله کی دنیا نزم، دل ب لایې خوځه
کیشا، تو قه نجیا هشیار بوونې ههر زوی بدی.

خودايي من: گهر رپوژه کی ئاتافه کا شهف وړوژا
ئهم گراندين، هه دارا مه ب هندی بینه، بین روندکا
ل بهر دهر گه هی ته ببارینین.. ئه ی خودايي قیان
هاقیتیه دلا، گهر مه روندک داینه چاڅا!

خودایی من: شوکرا چ قهنجیا ته ئەز دئ شیم
 بکهەم؟ کو ته هند هیز دایه بشیم صهبرال سه ر به لا
 بکهەم؟ یان ژى دەمى صهبرى دکەم تاما نیزیکیا ته
 سه حکەم؟ وه ههست بکهەم خوشى ئەوه: به لا بیتن
 ههوار بکهەم؟ تهنگاڤى من فیرى
 زڤرینى بکهەتن؛ دا بهرى من نه مینته ل چ ده رگه ها،
 ب تنى دلى من بهنده یى فینا ته بت، چاڤه پریى
 ره حما ته بت؟

خودایی من...

ل وئ شه فا ره شا درێژ.. دەمى دلى منى
 شکهستى، هاتى قهستا ده رازینکا دلۆقانییا ته کرى،
 من وه سه حکر: ده رگه هى خوشیى ل بهر قه بوو..
 نه ما شکهستى! رۆناهییهك هاته نیڤى، گه شاتى دا،
 هیڤیه کا گه لهك مه زن د نیڤى دا هاته چاندن، هه ر
 وئ گاڤى شینبوو... شینبوو، وهاته بهرى.

خودايي من گه دايي ئيحسانا ته مه، ژ هه ر
نه خو شيه كا هه بيت، ته نگافيه كي، ره فينا من بو بهر
سها ره حما ته يه، نه زم بي ري، ل بهر ده رگه هي
مه دينيا ته -ئه ي خودا- هه ميشه دي جهي دانم.
ئه گه ر خه لك من ده ربكه ن دي قه ستا
ده رگه هي ره حما ته كه م خودا، به لي ئه گه ر تو ل
من نه هاتييه ره حمي، ژ ده رگه هي خو ته ده ركرم...
دي كي قه چم؟ هه وارا من دي كي بيتن، ئه ي
خودايي ره حما ته خر تشت قه گر تين؟

خودايي من...

چاوا چا قريي قه نجيا ته نه زم، وتو ئه وي يي
روژه كي ژ سه ر سفرا قه نجيا خو ته گونه هكاره كي
وهك من نه كرية ده ر؟ چاوا هيقيداري ره حما ته نه زم
نه بم، وجاره كي ته قيه بارانا ره حما خو ته ژ هنداقى
ژيبي من قه ت رانه وه ستانديه خودا؟

چاوا چاقی من ل دەرگه‌هی دانی نه‌بت، و ته
هه‌رده‌م ئەزێ فیری دانی کریم، ل بن سیبه‌را
قه‌نجیییت خو ته ئەزێ دایم ورا کریم؟

خودایی من: پاراستنا من هه‌رده‌م دی ب ره‌حما
ته‌بت، ئەو ره‌حما کو ته‌ف هه‌بوونا من قه‌گرتی..
پاراستنا من ب ته‌یه، کو بکه‌قمه‌ داڤیت خرناقه‌کا
مه‌زن، یان ژێ قه‌دایه‌کا وه‌سا کو ئەز نه‌شیم خو ل
به‌ر بگرم، سه‌بری ل سه‌ر نه‌خوشیا وی بکیشم.

خودایی من...

پسیارا ته‌ ژ من کرن، من گوته‌ وان: هه‌ر جاره‌کا
هه‌وه‌ ب دورستی خو ناسی، دی وی بین! گوته‌ من:
باشه‌ ب چ ئەو تێته‌ دیتن؟ من گوته‌ وان: ب دلی ب
دلی! هه‌ر که‌سی بوو خودان دله‌ک، بلقیته‌.. به‌ژیته‌،
بئیشیت.. بگریته‌، دنیا ب هه‌می خوشیا خو قه‌، شوین
تبه‌له‌کی تییدا بوو خو جه‌ نه‌گریته‌.. هنگی ئەوی
خودی ناسی! هنگی دلی وی ب قیانا وی یا پیروژ دی
لقیتن، هه‌می ده‌ما دی قه‌ژیتن.

خودايی من...

ئەي خوداني بى دەليلا، ئەي چىكەرى
سپىدەهيا ژ تارى شەقا، دەرەينەرى بهارا ساخ ژ
پايزا هەشك و مري، داهينەرى شاهى و كەيف
وخوشيا، ژ جەرگى تەنگافى وخەما.. چاوا ئەز بى
هيفى بىم و هەر خودايى من تو بى؟ چاوا هيفى دلى
فرەه نە كەت خودا، پشتى ئوميدا من توبى؟

خودايى من...

هيفى و ئوميد... تشتە كە ئەز هەرۆ دخوينم ل
سەر بەلگيت بهارا گەش، تشتە كە ئەز هەرۆ دينم د
گەل بايى سحارا تيت، تشتە كە ئەز هەرۆ دچينم.. ل
نيقا دلى تيته بەرى، باوهرى پيڤه شين دبت كو دى
ميڤانى بە حەشتا تە بىم خودا.

خودايى من...

پسيارا من، پسيارا وى هەژاريه يى چو رى ل
بەر سنگى نەماين، بارەك هەبت ژ هەمى رەنگيت
گونهها يى تژى كرى...

پشتی هه یامه کێ ئەو چووی، دایه رێکێ، زانی
 نه شێته فی باری، ل دۆر خۆ زقری، ژ ته پێقه تر
 که سه ک نه دیت هه وار که تی، بۆ مه زنییا ته خۆ
 چه ماند، زانی گونه ه ژیر تویی، پسارا خۆ ئینا بهر
 ده رگه هێ ره حما ته یا مه زن... ره حمی پێ به.

خودایی من...

که ره مکار وعه تا به خشین، نه بابه تی ره حما ته یه
 منی هه ژار تو بی هیقی ژ بهر ده رگه هێ قه گه رینی،
 ته یی گوۆتی -وگوۆتا ته هه ر راستیه -: دوعا ژ من
 بکه ن، ئەز دی ده هه وارا هه وه ئیم.

ئهی خودایی مه هه رده می هه وار تویی، ناف
 وزکری ته یی شرین ساخکر ل من دلێ مری، بوو
 ئەو کلیل یا ده رگه هێ راستیی ل بهر مه قه کری،
 بوو ئەو چرا یی تاریا ژینا نزم ل بهر چاقا
 روهنکری.. بلندکری!

خودایی من...

قئی دنیا یی - وه کی نه هنگی یوونسی - دلی مه یی
داگیر کری، د ناف تاریا خو یا مه زن دا یی پیچای
وی یی بری، هیثیا مه قیجا تویی، کو دارا ره حمی ل
هندا قی مه شین بکه ی، مه ژ نه هنگی دنی ل ده ریا
ئه قی ژینی رزگار بکه ی، هه وار تویی.

خودایی من..

ب ره حما خو، یا کو هه ر تشته ك قه گرتی،
ب هیزا خو یا هه می تشت بیزار کرین،
هه ر تشته کی خو بو چه ماندی وهه وجه بووی..
ب جه به رووتا خو یا تو پی شیا به هه می تشتان،
ب عززه تا خو یا چو تشته ك خو ل بهرانبه ر وی
نه گرت..

خودایی من...

ب مه زنیا خو یا تشته هه می تژی کرین..
سولطانی خو یی ب سه ر هه می تشتان کهفتی،
ب وه جهی باقی پشتی فه نابوونا چی تشته کی هه یی،

ب نائین خو یین کو هەر تشته کی ههبت تژی کری،
ب علمیی خو یی دورگرتی ل هەر تشته کی،
ب نوورا وهجهی خو یی کو هەر تشته کی
هه ی گه شکری..

خودایی من..

ئه ی رو ناهی، پاکیی پیروژ،
ئیکی ئیکان.. دویماهی دویمهیان،
وان گونههین پهردی ستارهیی رادکه ن ژیی به بو من،
وان گونههین غه زه ب بارین ژیی به بو من،
وان گونههین نعمهت هه لین ژیی به بو من،

خودایی من..

وان گونههین دوعایی من هه بس دکه ن ژیی به بو من،
وان گونههین به لایی ب سه ر من دا تین ژیی به بو من،
وان گونههین هیشی دگه ل دا دئنه برین ژیی به بو من،
چی خه له تیا من کربت، هەر گونه هاب نک فه چوویم،
تو ب ره حما خو ژیی به بو من.

خودايي من..

ب زکړی ته، ئەز خو نيزيکي ته دکەم،
بۆ نك ته ئەز ته دکەمه مه هدهر بۆ خو،
داخوازا من ژ ته ئەوه

ب رهحما خو تو من نيزيکي خو بکهی،
هاری من بکهی شوکرا ته بکهم،
زکړی ته بکهم،

خودايي من..

پسيارا من پسيارا عهبدی ب ترسه،
يی شکهستیه، کو لی بیوری، رهحمی پی
ببهی، رازی بکهی ب قسمه تا ته دایه وی، قانع
بکهی، ل هه ر حاله کی (ته واضع) بارا وی بتن.
پسيارا من ژ رهنگی پسيارا وييه یی فهقیریا
وی زیده بووی، ل ته نگاشی ههوجهی
ته بووی، ئومیده کا مهزن وی هه
ب قهنجیا ل نك ته ههی.. خودايي من.

خودايي من..

مه زن بوويه سولطاني ته.. بلند بوويه مه کاني ته،
مه کرا ته يا فه شارتیه.. يي ئاشکه رایه کاری ته،
قه هرا ته سه رقه هاتییه.. قودره تا ته يا چووییه،
ژ ده سهه لاتا ته که سی ره قه ک نینه..
غه ففاره کی بو گونه هیڼ خو ژبلی ته ئه ز نابینم،
که سه ک نینه کریتیڼ من فه شیرت،
تشته کی ژ کاری خرابی من بگوهورت،
ژبلی ته ئه ی خودايي حه ق.

خودايي من..

حه مد هه می بو ته بتن، پاکي پیروژ،
من زورداری ل نه فسا خو کر، ژ جه هلی
ئه ز يي بسته بووم،
منه تا ته به ری نوکه د گه ل من کری،
دلی خو من پی خوش کر.. وکه یف پی ئینا،
چه ند کریتی من هه بوون و ته فه شارتن،

چهند به لا ته ژ من دوریر کرن،
 هلنگفتن ته ډه گرتن،
 چهند نه خوښی ته پالدان، وناق ودهنگین
 ئەز نه ژ ههژی ته دانه من..

خودایی من..

به لایا من یا مهزن بووی، حالې خراب هه می
 ری یی ل بهر من گرتین،
 کریارین من.. من ناگه هینه ئارمانجی،
 قهید وزنجیرا دهست وپی ل من گرتینه،
 دریژه هیقی ناهیلن ئەز بگه هم مه نفعه تی،
 دنیا یی ئەز یی خاپان دیم ب غوروورا خو،
 ونه فسا من ب خیانه تی.

خودایی من..

تو ب عززه تا خو که ی خودا،
 کاری منی خراب نه که سه به ب
 دوعا من نه ئیتته قه بویلکرن،

ب سررا من یا ڦهشارتی وتو پی دزانی، خودا
شهرما من نه به تو.. ژ بهر وان خرابه کریارین
من کرین وتو پی دزانی، نه زانین
و ب ناځه چوونا منا دریـژ،
شه هوهت وغه فله تا زیډه،
له زی د عقووبه دانا من دا تو نه که.

خودایی من..

تو ب عززه تا خو که ی هه ردهم ره حمی
ب حالی من بیه،
و د هه می کاران دا دلوقانی من بیه،
ژ ته پیځه تر -خودایی من- نه ز دی ژ کی پسیار
بکه م نه خوشیا من را که تن؟ ب چاقی ره حمی
سه ح که ته من؟
خودانی من، ته هوکمه ک سهر من نقیسی من
دویچوونا نه فسا خو کر، من ژ خاپاندنا
نه یاری قهت وقهت خو نه دا پاش،

ب وی تشتی ئەز حەژئی دكەم ئەز خپراندم،
دسەردا برم، وقەزایا تە.. ب وی چەندی ئەو
دلخۆش کر، حەتا ھندەك توخووییڤن خۆ من
بەزاندن، موخالەفا ھندەك فەرمانیڤن تە من
کر..

خودایی من..

د ھەر حالی دا حەمدا تە ل سەر من واجبە،
من چو ھیجەت نین ژ بو تشتی قەزایا تە
ل سەر من پئی گەریای، حوکمی تە ئەز
پئی جەرباندیم و گرتیم..
پشتی تەخسیری وزولما من ل خۆ کری،
ئەزئی ھاتیم عوزری دخوازم، پەشیمانی
شکەستیمە ئەز، من بارەکی گرانئی ھەیی،
ھیقییا من ئەو تەو من بگەفرینی.

خودایی من..

ژ وی کاری من کری..
و ئعترافی ئەز پئی دكەم،

جھہ کی بۆ رەقینا خو ئەز ناینم،
 رییەك من نینه قەست كەمى ژ بلی كو تو قى
 عوزرا من قەبويل بکەى، من داخلى رەحما خو
 يا فرەه بکەى،

خودا قیجا تو عوزرا من قەبويل بکە، رەحمى
 ببە ب حالى من، من ئازا کە ژ وى قەیدا ئەز
 گرتیم ورەحمى ب لەغەریا من ببە، ب قى
 چەرمى نازك وهەستىي زراف،
 ئەى خودايى تە ئەز دايم و ب خودانکریم،
 من ببەخشە کەرەما خو.

خودايى من..

ئەرى ما دى من عەزاب دەى ب ئاگرى خو،
 پشتى من باوەرى ب تەوحیدا تە ئینای؟
 پشتى دلى من تو نیاسى ئەى خودا؟
 پشتى ئەزمانى من ب ناقي تە گەریای؟
 قیانا تە کەتیه دلى؟

پشتی کو من ب راستی ئعتراف کری خودان تویی؟
حاشا تو ژ هندی مهستری، کهریمتری وی
به رزه که ی یی ته ب ره حم و که ره ما خو
ب خودان کری،

یان وی دویر که ی یی ته نیزیکی خو کری،
دو به دهر که ی یی ته هواندی
و ب نک خو قه بری..

یان ته سلیمی به لایی بکه ی
یی ته پاراستی وره حما خو پی بری.

خودایی من..

ئه وان دیمین بو مه زیا ته چه میاین و سوجه بری،
ئه زمانین شوکرا ته کری.. ب ته وحیدا ته گه ریاین،
وئه وان دلین ئعتراف ب خوداینیا ته کری،
وئه وان سنگین تو نیاسی، و خوشووع کری،
وان پیین کو ب که یفا خو قه ستا
جهین په رستنا ته کری، و ب خوشکاندن قه
غه فراندنا گونه هان ژ ته داخواز کری..
ما ئاگری دی ب وان ئیخی؟

هزرا مه ژ ته قهت ئه و نينه، ونه وه سا به حسي
فه ضلي ته بو مه هاتييه کرن ئه ي خودايي
خودان که ره م..

خودايي من..

ناقه رۆك

پەر	بابەت
۳	دوعا عیبادهتە
۱۴	(یا اللّٰه!)
۲۲	ئەگەر تە بقیّت دوعایا تە بیّتە قەبویلکرن
۴۸	دوعایا یوونسى سلاق لی بن
۵۴	ئەو دوعایین ئیکسەر قەبویل بووین
۶۵	دوعایین قورئانی
۷۶	یا رەب.. یا رەب
۱۳۴	خودایى من